

Metsähallitus

Julkiset hallintotehtävät

Erillistilin päätös ja toimintakertomus

1.1.-31.12.2025

Y-tunnus 0116726-7
Kotipaikka Helsinki
Opastinsilta 12 C
00520 Helsinki

Sisälllys

1 TOIMINTAKERTOMUS	46
1.1 Johdon katsaus	46
1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	48
1.2.1 Luonnon monimuotoisuutta suojellaan sekä lajien populaatioiden elinympäristöjen tilaa parannetaan niin maalla, sisävesissä kuin merillä.....	49
1.2.2 Luonnonsuojelualueverkoston arvot sekä riista- ja kalavarojen kestävä käyttö turvataan ajantasaiseen tietoon perustuvalla suunnittelulla ja edunvalvonnalla.....	50
1.2.3 Luonnon virkistys- ja matkailukäyttö sekä metsästys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista	51
1.2.4 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset luonto- ja eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat elinvoimaa	52
1.2.5 Kulttuuriomaisuutta vaalitaan ja saamelaiden kotiseutualueella turvataan saamelaisen kulttuurin harjoittamisen edellytykset.....	53
1.2.6 Luonnon arvostus lisääntyy monikanavaisen viestinnän ja asiakaspalvelun kautta	54
1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus.....	56
1.3.1 Kehittää palveluita ja toimintaa asiakaslähtöisesti hyödyntäen dataa, digitalisaatiota ja teknologiaa sekä parantaakseen laatua, tehokkuutta ja saatavuutta.....	56
1.4 C Voimavarat.....	58
1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava	58
1.4.2 Rahoitusnäkökulma ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta	60
2 TILINPÄÄTÖS	62
2.1 Tilinpäätösanalyysi.....	62
2.1.1 Tuloslaskelma	62
2.1.2 Tase	63
2.1.3 Varainkäyttö.....	63
2.2 Rahoitus ja kustannusvastaavuus	65
2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta	65
2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus.....	67
2.2.3 Rahoituslähteet ja tehtävät.....	67
2.2.4 Kustannusvastaavuus	68
2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	72
2.3.1 Tuloslaskelma	72
2.3.2 Tase	73
2.3.3 Rahoituslaskelma	75
2.3.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	75
2.3.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot	77
2.3.6 Tasetta täydentävät liitetiedot.....	80
2.3.7 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset	83
Erillistilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä.....	84
Luettelo kirjanpitoaineistoista.....	85

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Päähavainnot

Vuosi oli Metsähallituksen julkisissa hallintotehtävissä kokonaisuutena tuloksellinen, vaikka toimintaympäristö pysyi taloudellisesti ja toiminnallisesti vaativana. Useissa keskeisissä vaikuttavuustavoitteissa saavutettiin hyviä tai erinomaisia tuloksia. Erityisesti toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen, digipalveluiden kehittämiseen sekä kestävän käytön edellytysten vahvistamiseen etenivät suunnitellusti tai ylittivät asetetut tavoitteet.

Helmi-ohjelman ennallistamis- ja luonnonhoitotavoitteet etenivät vuoden aikana vahvasti, ja toteumat ylittivät vuodelle asetetut välitavoitteet. Perinnebiotooppien jatkuva hoito säilyi edellisvuosien tavoin hyvällä tasolla tukijärjestelmiin liittyneistä epävarmuuksista huolimatta. Natura-alueiden tilanarviointien päivitykset toteutuivat tavoitteita paremmin, mikä edistää ajantasaiseen tietoon perustuvaa suojelualueiden hoitoa ja edunvalvontaa. Sen sijaan luontotyyppi- ja lajitiedon ajantasaisuudessa ei kaikilta osin saavutettu asetettuja tavoitteita, mihin vaikuttivat erityisesti aineistojen käsittelyyn ja järjestelmäsiirtoihin liittyneet viiveet. Maastokohteiden käyntimäärät kasvoivat.

Digitaalisten palveluiden kehitys paransi palveluiden saavutettavuutta, asiakaskokemusta ja toiminnan läpinäkyvyyttä. Erävalvonnassa valvontakontaktien ja yhteisvalvontatapahtumien määrä kasvoi, mikä vahvisti kestävän ja vastuullisen metsästyksen ja kalastuksen edellytyksiä. Metsästys- ja kalastuslupien kysyntä on pääsääntöisesti säilynyt hyvällä tasolla. Joidenkin kalastuskohteiden lupamyynti jouduttiin jälleen keskeyttämään liian lämpimän veden takia, mikä oli seurausta historiallisen lämpimästä kesästä. Metsäkanalintukantojen luontainen vaihtelu haastaa luvanmyyntiä, mikä nyt kantojen ollessa alhaisella tasolla heijastuu myös vastualueen tulokertymään.

Toiminnallisessa tuloksellisuudessa digitaalisten ratkaisujen ja datan hyödyntämisessä edettiin merkittävästi. Laajat kehittämiskokonaisuudet, kuten Eräluvut.fi-palvelu, Luontoon.fi-palvelukokonaisuus ja valtakunnallinen digitaalinen asiakaspalvelu vahvistivat edellytyksiä asiakaslähtöiselle, vaikuttavalle ja tehokkaalle toiminnalle pitkällä aikavälillä. Samanaikaisesti kehittämistyön laajuus, organisaation muutokset ja osin keskeneräiset prosessit aiheuttivat kuormitusta ja korostivat tarvetta kehittämisen priorisoinnille.

Henkilöstön näkökulmasta vuosi oli monin tavoin myönteinen. Henkilöstötutkimuksen mukaan työtyytyväisyys ja kokemus Metsähallituksesta työpaikkana paranivat sekä Luontopalveluissa että Eräpalveluissa, ja henkilöstön tuottavuusindeksi kehittyi myönteiseen suuntaan jopa ennakoitua enemmän. Samalla jatkuvat muutokset, niukkenevat resurssit ja korkea työn vaativuus näkyivät henkilöstön kuormituksena.

Luontopalveluissa talouden suunnittelua ja seuranta tehtiin systemaattisesti heikkenevässä rahoituskehityksessä, ja siirtyvän rahoituksen merkitys toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa korostui entisestään. Eräpalveluissa tulos kääntyi positiiviseksi hyvän lupakysynnän, tiukan kulukurin ja osaavan henkilöstön ansiosta, vaikka tulovirtoihin liittyvä vuosittainen vaihtelu jatkossakin lisää epävarmuutta.

Johtopäätökset

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät on kyennyt vastaamaan hyvin keskeisiin yhteiskunnallisiin tavoitteisiin ja toimimaan vaikuttavasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Luonnon monimuotoisuutta parantavat toimet, ennallistaminen ja suojelualueverkoston kehittäminen osoittavat, että pitkäjänteinen suunnittelu, osaaminen ja yhteistyö tuottavat tulosta myös niukkenevien resurssien oloissa.

Jatkossa keskeistä on varmistaa luontotiedon ajantasaisuus ja hyödynnettävyys sekä vahvistaa prosesseja, jotka tukevat sujuvaa tiedonhallintaa, suunnittelua ja päätöksentekoa. Digitaalisten palveluiden kehittämisessä painopiste siirtyy yhä vahvemmin kokonaisuuksien yhteen toimivuuteen, asiakaspolkujen hallintaan ja datan hyödyntämiseen toiminnan ohjauksessa. Laajojen kehittämishankkeiden onnistunut läpivienti edellyttää selkeitä vastuuta, priorisointia ja pitkäjänteistä johtamista.

Luonnon virkistyskäytön palveluverkoston mitoitus käytettävissä olevaan rahoitukseen sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten huomioiminen ovat jatkossa keskeisiä. Erävalvonnan, metsästyksen ja kalastuksen hyväksyttävyys edellyttää tasapainoa kysynnän, kestävyuden ja resurssien välillä sekä avointa ja aktiivista viestintää.

Henkilöstön osaamisesta, työhyvinvoinnista ja muutoksessa tukemisesta huolehtiminen on keskeinen edellytys toiminnan vaikuttavuudelle. Myönteinen kehitys työtyytyväisyydessä luo hyvän perustan, mutta jatkossa on entistä tärkeämpää panostaa työn priorisointiin, roolien selkeyteen ja esihenkilötyöhön.

Kokonaisuutena kokemukset korostavat tarvetta strategisesti kohdennetulle rahoitukselle, toiminnan jatkuvalla kehittämiselle sekä kyvylle muuttaa toimintatapoja hallitusti. Näin varmistetaan, että Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät pystyvät myös tulevana vuosina toteuttamaan perustehtävänsä vaikuttavasti, vastuullisesti ja yhteiskunnan odotuksia vastaavasti.

1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Seuraavassa on arvio mittareittain siitä, miten vaikuttavuustavoitteittain vuodelle 2024 asetetut tulostavoitteet on saavutettu. Arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän arvosana-asteikkoa ja alla olevaa värikoodistoa.

1 = Tavoitteesta on luovuttu

2 = Tavoite ei ole toteutunut

3 = Tavoite on toteutunut osittain

4 = Tavoite on saavutettu

5 = Tavoite on ylitetty

Mittarien kuvaukset ovat pyynnöstä saatavissa julkisilta hallintotehtäviltä.

1.2.1 Luonnon monimuotoisuutta suojellaan sekä lajien populaatioiden elinympäristöjen tilaa parannetaan niin maalla, sisävesissä kuin merillä

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Helmi-ohjelmaan sisältyvä ennallistaminen ja luonnonhoito, osuus kokonaistavoitteesta vuosille 2020–2030, %	*	30	37	42	44	5
Perinnebiotooppien jatkuva hoito, ha	5 838	5 733	6 699	6 000	6 527	5

*Mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Helmi-ohjelman vuositavoitteet ylitettiin, koska Luontopalvelujen vahva toimintakulttuuri mahdollisti tehokkaan toteutuksen. Perinnebiotooppien jatkuvassa hoidossa oletettu notkahdus ei toteutunut koko laajuudessaan tukikäytäntöjen muututtua. Luontopalvelujen osallistuminen asiantuntijana Helmi-ohjelman kehittämiseen, ennallistamisasetuksen valmisteluun, meriluonnon kunnostusten ja EU:n luonto- ja lintudirektiivien raportointiin oli aktiivista ja tavoitteellista. EU-rahoitteisten hankkeiden eteneminen on toteutunut suunnitelmallisesti, Norppa- ja Rannikko LIFE- hankkeista on laadittu loppuraportit. Rahoituspäätöksen tekoa varten jätettiin uusi Norppa LIFE–hankehakemus.

Eräpalveluissa toteutettiin metsäpeura-aidan rakentamista Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla, erityisesti poronhoitoalueen etelärajan tuntumassa. Eräpalvelut osallistui aktiivisesti kalaelinympäristöihin ja uhanalaisiin kalalajeihin liittyviin projekteihin mm. Pro Saimaannieriä ja TriwaLIFE. Eräpalvelujen roolia ja vastuuta riista- ja kalaelinympäristöjen hoidossa on selkeytetty.

Heikkoudet

Suunnitteluvarannon kasvattaminen jäi toteutumatta. Toteuttamisen edistymisen vinouma eri toimenpideluokkien välillä kasvoi, mikä ei ole optimaalista vaikuttavuuden näkökulmasta. Perinnebiotooppien jatkuvan hoidon käytänteiden epäselvyydet jatkuivat aiheuttaen epävarmuutta hoidon jatkumisesta ja lisätöitä.

Johtopäätökset

Luontopalveluissa panostetaan prosessimallinnuksiin asiantuntijapuitesopimuksen käytössä ja kehitetään toiminnansuunnittelun ohjausvaikutusta. Näin varmistetaan Helmi-ohjelman toimenpiteiden edistyminen myös niissä elinympäristöissä, joita on tähän mennessä tehty liian vähän vuoden 20230 tavoitteeseen nähden. Pyritään vakiinnuttamaan jatkuvan hoidon laajuus käytettävissä olevilla keinoilla epävarmuuden tilan katkaisemiseksi.

Eräpalvelut toimii tulevaisuudessa kala- ja riistalajien elinympäristöjen hoidon asiantuntijana ja käytäntöjen kehittäjänä sekä luonnonsuojelun että liiketalouden taseessa olevilla maa- ja vesialueilla. Lisäksi Eräpalvelujen vastuulla on metsäpeuran kannanhoito, haitallisten vieraslajien poisto, uhanlaiset kalalajit ja koskikunnostukset.

1.2.2 Luonnonsuojelualueverkoston arvot sekä riista- ja kalavarojen kestävä käyttö turvataan ajantasaiseen tietoon perustuvalla suunnittelulla ja edunvalvonnalla

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Natura-alueiden (yhteensä 1 121 kpl) tila-arviointien (NATA) päivitykset, kpl	36	54	41	50	59	5
Luontotyyppi- ja lajitiedon laatu, osuus tiedosta ajantasaista, %	65	65	64	81	63	3
Yhteisviestintä Metsähallituksen eri kohderyhmille, lkm (yhteiset somepostaukset: Metsähallituksen emokanava/Eräluvut/Luontoon.fi)	*	26	48	50	58	5

*Mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Natura-alueiden tilanarvioinnissa tavoitteet ylitettiin systemaattisen toteutuksen, koordinoinnin ja jaksosuunnittelun toteuttamisen edistämisen avulla. Luontotyyppi- ja lajitiedon tuottamista edistettiin laajasti ja menetelmiä kehitettiin mm. SUOKAUKO- ja Velmu-hankeissa. Merialueiden suojelun kokonaissuunnittelu toteutettiin yhteistyössä muiden metsähallituksen vastuualueiden kanssa. Hoidon- ja käytön suunnittelun uudistamishanke sekä suojelualueiden korvaamattomuusanalyysi tuottivat merkittävää uutta toimintakulttuuria ja datan hyödyntämisen mahdollisuuksia. Suojelu- ja erämaa-alueiden sopimus- ja lupamenettelyjen sujuvuutta kehitettiin merkittävästi palvelun digitalisoinnin mahdollistamana. Luonnonsuojelulain mukaisen järjestyssäännön laatimisen uudistaminen ja kehittäminen toimi merkittävänä askeleena JHT ARVO-hankkeen edistämiseksi. Kokonaisuudessa alueiden säädösvalmistelu ja kiinteistömuodostus edistyivät myös suunnitelmallisesti.

Metsäkanalintujen metsästysverotuksen ja lupakiintiöiden suunnittelu toteutettiin lupa-aluekohtaisesti Luonnonvarakeskuksen (LUKE) antamaan tuoreeseen kanta-arvioon perustuen. Eränkävinnin erityispiirteistä aloitettiin Pohjois-Suomessa kampanja, jonka tarkoituksena oli vähentää mm. porotalouden ja metsästyksen vastakkainasettelua. Kampanja sai pohjoisessa hyvän vastaanoton. Metsähallituksen eri vastuualueiden suunnitelmallisella yhteisviestinnällä löydettiin yhteisiä nimittäjiä eränkävijöiden ja luonnonsuojelijoiden välisessä keskustelussa.

Heikkoudet

Luontotyyppi- ja lajitiedon laadun ajantasaisuuden tavoitetta ei saavutettu johtuen resurssien ja datan käsittelyn ongelmista Ylä-Lapin kaukokartoituksen aineistojen siirrossa SAKTI-järjestelmään. Korvaamattomuusanalyysiin ei pystytty sisällyttämään metsätalousalueiden kohteita, vaikka tämä olisi ollut tärkeää kohteiden merkittävyyden sekä suojelualueiden keskinäisen kytkeytyneisyyden arvioinnin parantamiseksi. Hoito- ja käyttösuunnitelmien edistämiseksi Natura vaikutusten uusien arviointiohjeiden epäjohtomukaiset vaatimukset aiheuttivat viivästymistä.

Johtopäätökset

Ylä-Lapin kaukokartoitusaineisto siirretään osaksi SAKTI-aineistoa alkuvuodesta 2026. Vuonna 2026 keskitytään merkittävimpien kehittämishankkeiden (esim. JHT ARVO) tavoitteelliseen edistämiseen sekä edistetään yhteistyötä Natura 2000 -alueiden suunnittelussa muun ympäristöhallinnon kanssa.

1.2.3 Luonnon virkistys- ja matkailukäyttö sekä metsästäys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Erävalvonnan valvontakontaktit, kpl	*	6 839	6 794	7 200	9 158	5
Yhteisvalvontatapahtumat, lkm	**	269	305	280	348	5
Kaupallisen kalastuksen lupamäärä valtion vesialueilla, lkm		1 100	1 100	1 100	679	3
Kalastusmatkailuyrittäjät valtion vesialueilla, lkm (yhteistyösopimuksen mukaiset)	**	**	**	10	10	5

*Tarkastusten määrä on kasvanut voimakkaasti, koska tilastointitarkkuus on uuden sähköisen järjestelmän myötä parantunut. Näin ollen vuoden 2022 luku ei ole verrannollisen myöhempien vuosien kanssa.

**Mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Käytön kestävyuden seurantamenetelmän uudistamista edistettiin Luontopalveluissa systemaattisesti määrittelmällä yhteiset tavoitteet ja rajaukset. Tavoitteena on jatkossa seurannan lisäksi ennakoida suojele- ja retkeilyalueiden käytön kestävyteen vaikuttavia tekijöitä ja reagoida proaktiivisesti. Tässä vaiheessa kehitystyö keskittyi suojele- ja retkeilyalueiden käytön kestävyuden valtakunnallisen seurantamittariston määrittelyyn, ajantasaisen tilannekuvan kehittämiseen sekä alueellisen seurannan integroimiseen hoidon ja käytön suunnitteluprosessiin. Lisäksi laadittiin yhdessä YM:n asiantuntijoiden kanssa käymäläselvitys, jonka perusteella seuraavaksi laaditaan toteutusohjelma ja käynnistetään toteuttavat työt. Kaikkiin luontomatkailun yhteistyösopimuksiin on kirjattu vaatimuksenmukaisuus ja Metsähallituksen Code of conduct -periaatteet. Suosituimmilla yrityskohteilla on tehty maasto- ja valvontaa yhteistyössä erävalvojien kanssa.

Metsähallituksen kalastuksen kehittämisohjelman toimenpiteitä toteutettiin suunnitellusti. Kaupallisen kalastuksen lupahaussa otettiin käyttöön uusi digitaalinen palvelu. Palvelulla helpotettiin sekä asiakkaiden että kalastuksen erityisasiantuntijoiden työtä lupien haku- ja myöntämisprosessissa vuosille. Kaupallisen kalastuksen kestävydestä ja hyväksyttävyydestä sekä valtion vesien merkityksestä kotimaisen luonnonkalan tuotannossa laadittiin viestintäsuunnitelma. Valtion vesillä tapahtuvaa kalastusmatkailutoimintaa kehitettiin ja uuden toimintamallin mukaisia yhteistyösopimuksia laadittiin kalastusmatkailupalveluja järjestävien yritysten kanssa suunniteltu määrä. Vapaa-ajankalastajille oli edelleen tarjolla palvelu lämpötilaseuranta varten useilla virtavesikohteilla ja omakala-saalisilmoitusten kertymistä on edistetty viestinnällisesti. Erävalvonnan asiakasmääriä koskevat tavoitteet ylitettiin, johon vaikutti mm. matkailuliiketoimintaan liittyvän sopimustoiminnan tehostettu valvonta suojelualueilla. Viranomaisyhteistyö kasvoi edelleen ja erävalvontalain sekä metsästyslain muutoksia koulutettiin sisäisesti ja sidosryhmille. Tiedolla johtamista kehitettiin parantamalla erävalvonnan tilastointisovelluksen käyttöliittymää ja aloitettiin raportoinnin kehittämiseen tähtäävä työ. Karhun metsästyksen valvontaa tehostettiin yhdessä rajavartiolaitoksen kanssa ja poikkeuslupapyyntien valvontaa lisättiin tuloksellisesti.

Heikkoudet

Julkisen rakennuspiirustuskokoelman työstämistä ei päästy aloittamaan. Joitakin taukopaikkoja jouduttiin jättämään kilpailutuksen ulkopuolelle ja huoltokertoja vähentämään.

Kaupallisen kalastuksen lupamäärä jäi asetettua tavoitetta pienemmäksi. Lupamäärän pieneneminen johtuu mm. ammattikalastajien ikääntymisen vuoksi. Vapaa-ajankalastuksessa jokikohteiden lupamyyntiä rajoitettiin lämpimien vesien vuoksi.

Johtopäätökset

Kestävyyden seurannan kehittämistyötä jatketaan myös osana Jyväskylän yliopiston Luontopalvelujen luontojalanjäljen laskentaan keskittyvässä projektissa. Rakennuspiirustuskokoelman laatiminen käynnistetään ja saatetaan loppuun. Lähes kaikki Luontopalvelujen ylläpitämät retkeilypalvelut ovat nyt ulkopuolisten huoltoyrittäjien ylläpidossa. Tehty muutos uusilla alueilla onnistui hyvin, koska valtakunnallinen kokemus ylläpitohuollon kilpailuttamisesta on hyvä. Huollon toimintatapojen yhdenmukaistamista jatketaan. Luontomatkailuun liittyviä yhteistyöprosesseja matkailuyrittäjien kanssa kehitetään edelleen lisäämällä viestintää, tiedonvälitystä ja koulutusta sekä tarvittaessa kahdenvälisiä keskusteluja.

Kaupallisen kalastuksen näkyvyyttä ja hyväksyttävyyttä edistetään valtion vesialueilla laadittua viestintäsuunnitelmaa hyödyntäen. Digitaalisen lupahakujärjestelmän kehittämisellä pyritään edelleen sujuvoittamaan kaupallisen kalastuksen lupaprosessia. Kalastusmatkailussa jatketaan toimintamallin kehittämistä ja lisätään sopimuksilla yhteistyötä ja kalastusmatkailuelinkeinon hyväksyttävyyttä. Toiminnasuunnittelussa huomioidaan lämpenevien kalavesien vaikutukset lupamyyntiin. Viranomaisradioverkon (VIRVE) järjestelmien käyttöä pyrittiin edistämään hakemalla poliisihallituksesta erätarkastajille mobiilikäyttöoikeuksia järjestelmiin. Viranomaisradioverkon käytön kokonaisuuden edistämiseksi käynnistettiin hanke Eräpalvelujen ulkopuolisen selvityshenkilön saamiseksi poliisihallituksesta.

1.2.4 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset luonto- ja eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat elinvoimaa

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Kokonaiskäyntimäärät: Kansallispuistot ja muut yleisökohteet, milj. kpl	8,5	8,7	8,6	8,9	8,4	3
Asiakastytyväisyys eränkäyntimahdollisuuksiin ja lupatarjontaan, asiakastytyväisyyskyselyn luvat-osion tulos, asteikko 1-5	*	3,69	3,68	3,75	3,66	3
Kanalintulupien käyttöaste, %	*	79	80	80	87	5
Valtion kalastonhoitomaksujen vuosimaksut (MMM tilitysten mukaisesti), lkm	191 253	192 317	184 836	195 000	193 707	4
Metsästyksen saalispalautteiden osuus lupien määrästä, %	53	64	52	55	45	3

* Mittaritietoa ei saatavissa, koska mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Maastokohteiden käyntimäärä kasvoi kaksi prosenttia ollen 7,6 miljoonaa, vaikka kokonaiskäyntimäärä laski kolme prosenttia. Kokonaiskäyntimäärän lasku johtuu siitä, että luontokeskusten ja perinnetilojen käyntimäärä, 0,8 miljoonaa, on lähes 30 % vähemmän kuin edellisenä vuotena. Metsähallitus päätti, Kilpisjärven, Seitsemisen, Teijon, Liminganlahden, Kuhmon Petolan, Syötteen, ja Hossan luontokeskusten

sulkemisesta ja myymisestä sekä Oulangan luontokeskuksen vuokraamisesta ulkopuoliselle toimijalle. Myös luontokeskus Naavan ja Kellokkaan tulevaisuuden ratkaisuja selvitetään, mutta luontokeskustoiminta jatkuu niissä vielä ennallaan. Uusi Luontoon.fi verkkosivut ja mobiilisovellus toteuttavat kansallisena ulkoilutietopalveluna Suomen ensimmäistä kansallista luonnon virkistyskäytön strategiaa. Kokonaisuutena Luontopalvelujen asiakaspalvelu siirtyi valtakunnalliseen, monikanavaiseen digitaaliseen asiakaspalveluun.

Kalastonhoitomaksuja kerättiin lähes yhtä paljon kuin ennätysvuonna 2020. Myös eräasiakkaiden asiakaskokemus koheni kokonaisuutena uuden palvelun käyttöönoton ansiosta. Asiakkailta saatuja tietoja hyödynnettiin kalastuksen järjestämisessä. Yhteistyötä ulkopuolisten erälupia myyvien kumppanien kanssa on kehitetty uudistamalla yhteistyösopimuksia.

Heikkoudet

Alueverkostosuunnitelman analyysi oli odotettua työläämpi, jolloin suunnitelman valmistumista jouduttiin venyttämään vuoden 2026 alkupuolelle. Myös maaston palveluvarustuksen priorisoinnin ohjausmallia ei saatu täysimääräisesti käyttöön. Käyttöä päästiin kuitenkin pilotoimaan itäisen Suomen ohjelman rahoituksella tehtävien toimenpiteiden suunnittelussa ja valinnassa. Retkeilyalueiden kokonaisuuden koordinoinnin toimintamalli Metsähallituksessa on vakiintumassa ja työtä jatketaan.

Metsästyslupien suosio kohdentuu edelleen epätasaisesti eli tehokkaan Eräluvut.fi-palvelun ansiosta suosituimmat luvat voivat loppua kaupasta entistä nopeammin. Asiakkaat kokevat epäoikeudenmukaisuutta, jos jäävät toistumiseen ilman toivottuja lupia.

Johtopäätökset

Jatkossa kokonaiskäyntimäärään ei lasketa asiakaspalvelupisteiden käyntimääriä. Virkistyskäytön näkökulmasta edelleen keskeistä on maaston retkeilyrakenteiden alueellisen kattavuuden, asiakasturvallisuuden sekä laadun varmistaminen myös jatkossa mitoittamalla palvelut käytettävissä olevaan rahoitukseen. Tämä kestäväan mitoittamiseen tähtäävä työ jatkuu ja tulee tulevina vuosina tuottamaan tarvittavat muutokset palveluiden valtakunnalliseen kokonaisuuteen.

Kalastuslupien viestintää tulee edelleen kohdentaa tarkasti, jotta tavoitetaan oikeat ikäryhmät ja maantieteelliset alueet. Metsästyslupien myynnin asiakaskokemuksen parantaminen edellyttää kaikkien Eräpalvelujen tiimien ja asiakkaiden välistä yhteistyötä.

1.2.5 Kulttuuriomaisuutta vaalitaan ja saamelaisten kotiseutualueella turvataan saamelaisen kulttuurin harjoittamisen edellytykset

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Hyvässä kunnossa olevat kulttuurihistorialliset arvokohteet, %	*	52	54	54	55	5
Kulttuurihistoriallisten arvokohteiden kuntotiedon ajantasaisuus, %	**	55	64	64	62	3

* Arvokohdejoukko oli erilainen

** Laskentatapa oli erilainen

Vahvuudet

Kulttuurihistoriallisilla arvokohteilla toteutettiin priorisoituja korjaus- ja hoitotöitä niin perus- kuin erillisrahoituksilla, mm. Punkaharjun suojeltujen rata- ja palovartijan talojen korjaus, Aulangon suojellun näkötorin ikkunakorjaus ja huopakatteen uusiminen, Oravin luotsivartiotuvan korjaus- ja muutostyöt,

Kuusiston linnan muurinkorjausrakka, sekä sen arkeologinen valvonta ja dokumentointi, Langinkosken keisarillisen kalamajan katteen kunnostus, sadevedenpoistojärjestelmien kunnostukset ja rakennusten pesut. Myös muiden pienempien suojelukohteiden katteiden kunnostuksia tehtiin ympäri maan. Suunnittelutöitä tehtiin liittyen Kirkkoniemen muinaisjännöksen yli kulkevaa siltaa sekä Seilin kirkon kellotapulin, Öron ravintolan ja Raaseporin linnan sillan korjausta varten. Osana Rakennuskannan kehittämistä Metsähallitus luopui suojelluista Savonlinnan toimistorakennuksista ja Kokkolan Tankarin saaren rakennuskannasta. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kulttuuriympäristön tietomallin ja käsitteiden määrittely tehtiin Ympäristöministeriön Ryhti-hankkeessa. Kulttuurihistoriallisten arvokohteiden kuntotiedon ajantasaisuutta parannettiin asiantuntijan maastossa tekemillä kuntoarvioinneilla. HELMI-elinympäristöohjelman luonnonhoitokohteiden suunnittelun ja toteutuksen edellyttämät arkeologiset inventoinnit toteutettiin 23 luonnonsuojelualueella, joilla tarkastettiin yhteensä 126 kohdetta. Torronsuon kansallispuiston arkeologinen inventointi toteutettiin.

Heikkoudet

Kaikkia kuntotiedoltaan päivitettäviä kohdekokonaisuuksia ei tänä vuonna pystytty arvioimaan paikan päällä.

Johtopäätökset

Kulttuuriperinnön hoitoon kohdistetut resurssit eivät ole olleet riittävät niiden vastuullisen ylläpidon varmistamiseksi. Rakennuskannan läpikäynti ja mahdollinen luopuminen koskevat myös kulttuuriperintökohteita: esimerkiksi Helsingin kaupungin kanssa on aloitettu neuvottelut Vallisaaren ja Kuninkaansaaren omistuksen mahdollisesta siirtymisestä kaupungille.

1.2.6 Luonnon arvostus lisääntyy monikanavaisen viestinnän ja asiakaspalvelun kautta

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvosana 2025
Julkisuuskuva, Luontopalveluja ja Eräpalveluja koskevien positiivisten ja neutraalien uutisten prosenttiosuus nettomäärästä (Journalistinen media), %	*	*	*	90	96	5
Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen asiakasviestintään liittyvien kielteisten palautteiden osuus kokonaismäärästä, % (tavoitteena laskeva trendi)	*	*	*	5	7,8	3

*Mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Luontopalvelujen aiheet näkyivät laajasti valtakunnallisissa sekä paikallisissa ja alueellisissa medioissa. Sosiaalisessa mediassa yleisöjen kasvu ja vuorovaikutus jatkuivat vahvoina: Luontoon-Instagram-tilillä oli vuoden lopussa yli 133 000 seuraajaa ja Luontopalvelujen somekanavilla yhteensä noin 522 000 seuraajaa. Vuoden aikana suosituimmassa kanavissa julkaistiin yli 600 päivitystä ja vastaava määrä tarinoita ja sisällöt tavoittivat ilman mainontaa lähes 20 miljoonaa käyttäjää. Suosituin sisältö keräsi yli miljoona näyttökertaa ja yli 100 000 näyttökerran julkaisuja oli 35. Vaikuttavuutta lisättiin viestintäyhteistyöllä ja yhteisjulkaisuilla (77 kpl) mm. VR:n, WWF:n ja Ilmatieteen laitoksen kanssa sekä yhteistyöllä somevaikuttajien kanssa. Yli 50 Luontopalvelujen asiantuntijaa osallistui sisältöihin ja vuoden aikana kertyi yli 1 100 mediaosumaa. Keskeisiä

teemoja olivat retkeilyn turvallisuus, luonnonsuojelutyö, ennallistaminen, kestävätkä liikkumistavat, Luontoonpalvelut sekä valtionhallinnon säästöjen vaikutukset retkeilypalveluihin.

Eräasiat kiinnostivat journalistista mediaa edellisvuotta enemmän, mikä johtui pitkälti oman henkilöstön aktiivisesta ja oma-aloitteisesta viestinnästä. Niin uudet kalastuslupa-alueet, erävalvonnan kehittäminen kuin metsästyksen uudistukset olivat kiinnostavasti esillä mediassa.

Heikkoudet

Luontopalveluissa viestinnän työaika suunnitellun työn sijasta kuluu merkittävästi myös nopeampien ja yllättävien tilanteiden hoitamiseen. Sosiaalisen median kanavien kommenttikentät kuormittavat viestintää, kun keskustelu on vilkasta, polarisoituu nopeasti ja vaatii taustoitettua vastaamista sekä aktiivista moderointia. Tasapainon löytäminen ennakoivan viestinnän ja akuuttien tilanteiden hallinnan välillä vaatii edelleen kehittämistä.

Viestiminen Erävalvonnan valtaoikeuksien lisääntymisestä lainsäädännössä sai osin ristiriitaisen vastaanoton, koska valvontaviestintään suhtaudutaan usein varauksellisesti.

Johtopäätökset

Luontopalvelujen viestinnällä on poikkeuksellisen vahva kansalaisraja, mikä yhdessä uudistuvien digitaalisten palvelujen kanssa aidosti antaa mahdollisuuden lisätä luonnon arvostusta ja ymmärrystä luonnon merkityksestä ja sen suojelun tarpeesta. Viestintäympäristö ja media ovat jatkuvassa muutoksessa, ja vaikuttavan viestinnän suunnittelu ja toteutus edellyttävät jatkuvaa kehittämistä ja kehittymistä, joskus lähes päivittäistä seuranta sekä uusien viestintäkeinojen ja -tyylien jatkuvaa kokeilua. Luontopalvelujen työn hyväksyttävyyden kannalta on tärkeää jatkaa proaktiivista viestintää myös sidosryhmien kanssa, kun palveluverkostoa ollaan mitoittamassa käytettävissä olevaan rahoitukseen.

Eräpalvelujen lupa-asioista ja vastuullisuudesta (ml. Eräetiketti) viestiminen edellyttää pitkäjänteistä työtä yhdessä kumppaneiden kanssa. Valvontaviestinnässä tulee seurata entistä tarkemmin myös keskustelua ja ottaa siihen tarvittaessa aktiivisesti osaa.

1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus

1.3.1 Kehittää palveluita ja toimintaa asiakaslähtöisesti hyödyntäen dataa, digitalisaatiota ja teknologiaa sekä parantaakseen laatua, tehokkuutta ja saatavuutta

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Ulkoilutietopalvelun (Luontoon.fi) kokonaiskäyntimäärä, milj.	*	*	*	6,2	5,4**

*Vertailukelpoista lukua ei saatavissa

**Automaattinen AI yleisimmässä hakukoneissa vaikuttaa 2025 alkaen sivujen käyntimääriin tuomalla koosteen tiedoista hakuikkunaan

Vahvuudet

Digitaalisten palvelujen kehittämistä edistettiin aktiivisesti asiakaspalautteiden pohjalta ja useita merkittäviä onnistumisia saavutettiin vuoden aikana. Uudistuneen Eräluvut.fi-palvelun ensimmäinen toimintavuosi käynnistyi hyvin: myyntiviikot onnistuivat erinomaisesti, asiakaspalautte on parantunut. Palvelua kehitettiin käyttöönottamalla mm. pienriistan kausilupahaku ja kaupallisen kalastuksen lupahaku. Palvelun auditointi vahvisti toiminnan läpinäkyvyyttä ja turvallisuutta. Virkistyskäyttöstrategian mukaisen kansallisen ulkoilutietopalvelun ja Luontoon.fi-palvelun käyttö vakiintui ensimmäisen vuoden aikana. Toiminnallisuuksia laajennettiin mm. sääennusteilla, maastopalvaroituksilla ja maastohavaintojen joukkoistetulla tiedontuotannolla, parannettiin hakutoimintoja ja täydennettiin kohde- sekä lajisäältäjä. Luontoon-sovelluksen ensimmäinen versio julkaistiin ja se sai hyvän vastaanoton. Karttojen jatkokehitys toi käyttöön mm. vektorimaastokartat ja etäisyyden mittauksen. Digipalvelujen asiakaskokemuksen seuranta vahvistui NPS-mittauksella, ja vanhat palvelut poistettiin käytöstä hallitusti. Valtakunnallinen digitaalinen asiakaspalveluratkaisu otettiin käyttöön sisältäen toimintamallin uudistamisen, raportointityökalut, NPS-seurannan, kävijäseurannan, puhepalvelujen integraation ja ensimmäiset asiakaspalvelua tukevat tekoälyratkaisut. Samalla käynnistettiin sidosryhmähallinnan työvälaineiden pilotointi.

Digitaalisen toimintaympäristön tulevaisuuden suuntaa ja ratkaisuja edistettiin yhteiskehittämisen keinoin yhdessä sidosryhmien sekä Erä- ja luontoyhteisön kanssa. Asioinnin laaja asiakaspolku- ja konseptointityö toteutettiin yhteistyössä Kiinteistökehityksen kanssa ja se kattoi mm. kumppanipalvelut, luontomatkailun ja kiinteistöedunvalvonnan. Luontoon.fi 2030-ideakonsepti valmistui vuoden lopulla. Digivisio 2030 -työ käynnistettiin kirkastamaan tulevaisuuden digipalvelujen yhteisiä ratkaisuja, esimerkiksi asiakastiedon- ja identiteettihallintaa, kohdennettua viestintää, tekoälyn hyödyntämistä palveluissa sekä yhteisen karttapalvelun tavoitteita. Organisaatioissa vahvistettiin tekoälykyvykkyyttä ja tehtiin pieniä AI-kokeiluja ja pilotteja.

JHT Arvo -hankkeessa käynnistettiin kaikki osa-alueet ja toteutusvaihe alkoi; ohjaus- ja palvelukehitysrakenteet vakiintuivat, yhteistyöryhmät aloittivat toimintansa, ketteryttä skaalattiin ja yhteistä käsitteistöä sekä mallinnettiin tietorakenteita. Samanaikaisesti luotiin ja kehitettiin laajalti kehittämisessä tarvittavia kyvykkyksiä. JHT Arvo -hankkeen määrittelyvaiheen tietotarpeiden edellyttämä Luontopalvelujen ydinprosessien (mm. suojelualueen hoidon ja käytön suunnittelu) mallintaminen eteni suunnitellusti ja sovitut prosessivastuut toivat ryhdikkyyttä prosessien kehitysohjon. Luontopalvelujen prosesseihin saatiin kokonaisuutena näkyvyys ja käynnistettiin Eräpalvelujen metsästys- ja kalastusalueiden hallintaan liittyvien prosessien mallinnus. Design- ja määrittelyprosesseja tarkennettiin sekä laadittiin yhteiset kehittämisen toimintamallit ja pelikirja. Toiminnanohjauksen kehityksessä pilotointi toiminnansuunnittelusta valmistui ja lajitiedon selvitystyö toteutettiin vuoden loppuun mennessä tiiviillä aikataululla. Aluehallintouudistuksen edellyttämät muutokset toteutettiin nykyjärjestelmiin tukemaan uusien aluehallintovirastojen toiminnan käynnistymistä. Uljas-järjestelmäkokonaisuuden kehityksessä valmistui Natura 2000 tietolomake ja käyttöön otettiin luontotiedon mobiilisovellus.

Tietojärjestelmien ja paikkatiedon käytön tukea ja koulutusta tarjottiin asiantuntijoille ja käyttäjille. Yhteistyötä Y-konsernin toimijoiden kanssa jatkettiin mm. Y-konsernin datastrategian ja yhteisten ICT-puitesopimusten hankinnan parissa. Datan hyödyntämistä vahvistettiin siirtämällä paikkatietodataa ja muita tietovarantoja data-alustalle. Kehitettiin tilannekuvapalvelua ja API-rajapintoja sekä parannettiin datan laatua. Data-alustan ja Power BI -raportoinnin tuotantoprosessin käyttöönotto selkeytti ja tehosti raportointia erityisesti tulosohjauksessa. Datakvykykkyyksien kehittämisen reittikartta päivitettiin ja data-, prosessi- ja järjestelmäroolit vakiinnutettiin osaksi toimintamallia.

Heikkoudet

Prosessien johtamisen kypsyystaso organisaatiossa on matala ja vaatii avainhenkilöiden valmentamista. Toiminnanohjauksen uudistaminen osana JHT Arvo-hanketta edellyttää organisaation tarpeiden sekä hankkeen sisäisten vastuunjakojen hahmottamista tarkemmalla tasolla. Toimintatapauudistuksen myötä JHT Arvon osa-alueiden avainroolien ja omistajien nimeäminen aiheutti osaltaan viivästystä määrittelyjen käynnistymisessä. Uudistuneen organisaation vakiintumattomuus ja toisistaan poikkeavat toimintamallit Luontopalveluiden ja Eräpalveluiden välillä näkyivät kehittämisessä epäselvinä käytäntöinä ja prosesseina. Organisaation maturiteetti ja kulttuuri eivät vielä tue kaikilta osin asiantuntijoiden tai tiimien itsenäistä päätöksentekoa. Konsernin tukitoimintojen tavoiteasetanta, läpinäkyvyys ja toiminnan tuki digikehityksessä eivät aina suoraan edistä vastuualueen tulostavoitteiden toteuttamista. Avainresurssien vaihtuminen ja korvaavien rekrytointien onnistuminen aiheuttivat aikatauluvaikutuksia kehittämiselle. Aluehallintoviraston uudistus ja puuttuvat yhteyshenkilöt haastoivat koko vuoden JHT Arvo -hankkeen etenemistä. Kehittämisen seuranta ja läpinäkyvyyttä edistävät työvälit sekä prosessit ovat vielä epäkypsiä. Loppuvuoden Azure-pilvialustojen siirtyminen konsernitasolla hidasti palvelukehitystä, mutta palvelujen jatkuvuus varmistettiin ja siirtyminen vietiin hallitusti läpi.

Johtopäätökset

Digitaalisten palvelujen systemaattinen kehitys on tuonut odotettuja tuloksia palvelukohtaisesti. Jatkokehityksen selvityksissä ja konsepteissa on tunnistettu tarve palvelujen yhteiskäyttöä tehostavalle Digivision kirkastamiselle. Digitaalisten palvelujen onnistunut kehittäminen perustuu vahvaan suunnitteluosaamiseen, asiakas- ja käyttäjäymmärrykseen ja sitä tehdään yhteiskehittämisen keinoin palvelumuotoilua hyödyntäen. Fyysisen ja digitaalisen toimintaympäristön saumaton yhteentoimivuus ja kehittäminen ympäristön muutosten paineessa vaativat jatkuvaa panostusta kyvykkyyksien kehittämiseen toiminnan varmistamiseksi. Prosessien, datan ja tietojärjestelmien kehittämisen roolit toimiessaan tuovat lisäarvoa ja ne tulisi jalkauttaa myös Eräpalvelujen toimintaan. Prosessikehityksessä painotetaan osaamisen kehittämistä ja kehitystyön priorisointia. Ketterän toiminnan skaalaamista tulee edelleen edistää ja kehittämisen portfolioita tarvitaan avuksi kokonaisuuden hallinnan sekä priorisoinnin varmistamiseksi. Uudistuvan ja digitalisoituvan toiminnan vaatimia osaamisia tulee edelleen kehittää ja suunnitella toimia osaamisen lisäämiseksi. Palvelujen, tietojärjestelmien ja tietotuotteiden kehittäminen sekä määrittelyjen laatiminen ja testaus vaativat kehittämistä, osaamista sekä tekijöitä teknisen tuotannon ja toteutuksen lisäksi. Datan, aineistojen ja tietotuotteiden jakamisen tavat eri yleisöille täytyy selkeyttää. Konsernin tietohallinnon roolia, tukipalveluita ja vastuuta sekä saatavilla olevaa osaamista tulee käytännön tasolla selkeyttää jo tehtyjen yhteistyötä edistävien toimenpiteiden lisäksi. Yhtenevä tavoiteasetanta tukitoimintojen kanssa edistäisi vastuualueiden tulostavoitteiden saavuttamista ja parantaisi asiakaslähtöisten palvelujen ja arvon tuoton varmistamista. Osaamisen uusintaminen ja toiminnan kehittäminen tulisi olla tiiviimpi osa jokaisen työskentelyä. Projektitoiminnassa IT-kehittämistä vaativat hankkeet tulee suunnitella yhteistyössä tietojärjestelmien asiantuntijoiden kanssa.

1.4 C Voimavarat

1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Henkilötyövuosien kehitys, vakituiset, Luontopalvelut, htv*	350	350	314	316	318
Henkilötyövuosien kehitys, määräaikaiset, Luontopalvelut, htv	241	124	38	35	32
Henkilötyövuosien kehitys, vakituiset, Eräpalvelut, htv*	46	45	46	49	49
Henkilötyövuosien kehitys, määräaikaiset, Eräpalvelut, htv*	29	25	23	14	16
YHTEENSÄ, htv*	666	544	421	414	415

*Poissaoloja ei ole poistettu.

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Kouluarvosana Metsähallitukselle työpaikkana (asteikko 4–10) LP	*	7,8	7,7	7,9	8,1
Kouluarvosana Metsähallitukselle työpaikkana (asteikko 4–10) EP	*	8,2	8,1	8,2	8,4

*Mittari ei ollut vielä käytössä

Henkilöstön tuottavuusindeksi. Indeksä on laskettu Metsähallituksen henkilöstökyselyn osaamisen, motivaation ja hyvinvoinnin kautta saaduista tuloksista. Koko Metsähallituksen tavoite vuodelle 2030 on 53,1. Indeksä jakauma perustuen laajaan yritysaineistoon on seuraava:

- heikko alle 35
- välttävä 35,0 – 44,0
- keskitaso 44,1 – 53,0
- hyvä 53,1 – 62,0
- erinomainen yli 62,0

Mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Henkilöstön tuottavuus, max. 100, LP	*	39	41	43	48
Henkilöstön tuottavuus, max. 100, EP	*	40	47	48	50

*Mittari ei ollut vielä käytössä

Vahvuudet

Luontopalveluissa vahvistettiin esihenkilötyötä ja tiivistettiin esihenkilöiden vuorovaikutusta johtoryhmän kanssa. Johdon ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta lisättiin ja yhdenmukaistettiin johdon itselleen asettaman tavoitteen mukaisesti. Esihenkilöpäivät ja kuukausittaiset infot vakiintuivat osaksi säännöllistä toimintaa. Kehitystyö näkyi myönteisesti henkilöstötutkimuksen tuloksissa, joissa tyytyväisyys esihenkilötyöhön ja johtamiseen parani. Toiminnan selkeyttämiseksi vuoden aikana keskityttiin työn priorisointiin sekä roolien ja rajapintojen täsmentämiseen. Lisäksi käynnistettiin osana konsernitaseista kartoitusta laaja avainosaamisen kartoitus, jonka tavoitteena on varmistaa strategisten tavoitteiden edellyttämät kyvykkyydet myös tulevaisuudessa.

Eräpalveluissa henkilöstötutkimuksen tulokset osoittivat, että työn päämäärät ja tavoitteet koetaan selkeiksi ja merkityksellisiksi. Lähes 90 % henkilöstöstä arvioi tavoitteiden olevan selkeästi määriteltyjä. Hyvä työilmapiiri sekä kollegoiden välinen tuki edistävät jaksamista. Myös esihenkilöiden tarjoama tuki ja arvostus vahvistavat myönteistä työilmapiiriä. Henkilöstön osaamisen arvioitiin vastaavan hyvin toiminnan vaatimuksia.

Käynnistettiin osana konsernitaseista kartoitusta laaja avainosaamisten kartoitus, jonka tavoitteena on varmistaa strategisten tavoitteiden edellyttämät kyvykkyudet tulevaisuudessa. Eräpalveluissa valmisteltiin organisaatiomuutosta, jonka tavoitteena on luopua aiemmasta matriisimallista ja järjestää henkilöstö työtehtävien mukaisesti valtakunnallisiin tiimeihin; kalastus, metsästys, erävalvonta, viestintä- ja asiakaspalvelu sekä kehittäminen ja vastuullisuus.

Heikkoudet

Luontopalveluissa toiminnan rajapintojen ja työn priorisoinnin osalta työ on vielä osin kesken ja edellyttää jatkossa tarkentamista ja selkeyttämistä. Vanhoista toimintatavoista luopuminen aiheuttaa kuormitusta henkilöstölle. Lisäksi toimintatapaan liittyvät tavoitteet eivät ole vielä täysimääräisesti jalkautuneet organisaation arkeen. Itseohjautuvuuden vahvistaminen edellyttää selkeitä rakenteita, yhteisiä pelisääntöjä sekä toiminnan raameja, joiden pohjalta uusi toimintatapa voi toteutua johdonmukaisesti.

Eräpalvelujen henkilöstöstä yli puolet koki työssään kuormitusta huolimatta selkeistä tavoitteista ja myönteisestä työilmapiiristä. Kuormitusta aiheuttivat erityisesti työn toistuvat keskeytykset sekä työajan ja työmäärän välinen epätasapaino. Lisäksi mahdollisuudet kehittyä työssä koettiin osin rajallisiksi. Eräpalvelujen sisällä havaittiin myös merkittäviä eroja tiimien välillä, mikä korostaa tarvetta yhtenäistää toimintatapoja ja johtamiskäytäntöjä.

Viime vuosina Luontopalveluissa on selvitetty mahdollisuuksia hyödyntää yritysten ja yksityisen rahoituksen osallistumista luonnonhoitotoimien tukemiseen. Pilottihankkeissa selvitettiin yritysten halukkuutta tukea luonnon monimuotoisuuden edistämistä valtion mailla. Tehdyt selvitykset osoittivat, että yritysrahoituksen laajempi käyttöönotto edellyttää muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön. Erityisesti rahankeräyslaki asettaa tällä hetkellä rajoitteita yksityisen rahoituksen hyödyntämiselle suojelualueiden luonnonhoitotoimissa.

Johtopäätökset

Luontopalveluissa esihenkilötyön vahvistaminen ja johdon sekä henkilöstön välisen vuorovaikutuksen tiivistäminen ovat luoneet hyvän perustan toiminnan kehittämiseksi. Työn priorisointi, roolien ja rajapintojen selkeyttäminen sekä avainosaamisten kartoitus tukevat strategisten tavoitteiden saavuttamista. Samalla epäselvyydet ja vanhoista toimintatavoista luopuminen lisäävät kuormitusta. Painopisteeksi otetaan jatkossa toimintatapojen ja rajapintojen selkeyttäminen, esihenkilöiden läheisempi yhteistyö johtoryhmän kanssa sekä henkilöstön tukeminen muutoksessa.

Eräpalvelujen toiminnan perusta on vahva: työn tavoitteet koetaan selkeiksi, työilmapiiri on myönteinen ja esihenkilötyö tukee henkilöstön sitoutumista. Henkilöstön osaaminen vastaa hyvin nykyisiä vaatimuksia, ja avainosaamisten kartoitus tukee tuleviin tarpeisiin varautumista. Samanaikaisesti henkilöstön kokema kuormitus sekä tiimien väliset erot osoittavat tarpeen selkeyttää rakenteita, yhtenäistää toimintatapoja ja parantaa työn priorisointia. Valmisteilla oleva organisaatiomuutos tarjoaa mahdollisuuden vastata tunnistettuihin haasteisiin. Muutoksen onnistunut toteuttaminen edellyttää henkilöstön tukemista muutoksen aikana, esihenkilötyön vahvistamista sekä työn priorisoinnin ja työnjaon selkeyttämistä, jotta uudet toimintamallit jalkautuvat hallitusti ja henkilöstön työkyky säilyy muutoksen aikana.

Yritysrahoituksen mahdollisuuksia tarkastellaan jatkossakin osana toimintaympäristön ja sääntelyn kehitystä. Luontopalveluissa osallistutaan aktiivisesti keskusteluun ja selvitystyöhön, jolla edellytyksiä yritys- ja yksityisen rahoituksen hyödyntämiselle luonnonhoitotoimissa voidaan jatkossa parantaa.

1.4.2 Rahoitusnäkökulma ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta

Vahvuudet

Luontopalvelujen talouden hallinnassa korostui toiminnan ja talouden riippuvuuksien johdonmukainen ja läpinäkyvä kuvaaminen. Systemaattista taloustilanteen seurantaan jatkettiin erityisesti valituissa toiminnan painopisteissä, mikä vahvisti edellytyksiä pidemmän aikavälin suunnittelulle ja kulurakenteen sopeuttamiselle alenevaan rahoitusnäkökuvään. Tämä oli olennaista tilanteessa, jossa valtion toimintamenosäästöt pienentävät käytettävissä olevaa budjettirahoitusta. Vuoden aikana varmistettiin, että siirtyvää rahoitusta on riittävästi tuleville vuosille turvaamaan toiminnan toteutuksen ja välttämättömät investoinnit. Siirtyvä rahoitus on jatkossakin keskeinen edellytys korjausvelkaa ehkäisevien investointien toteuttamiselle, jäljelle jäävän rakennuskannan ylläpidolle sekä toimintaa tukevien tietojärjestelmähankkeiden läpiviennille. Ilman riittävästi siirtyvää rahoitusta näiden kriittisten kokonaisuuksien toimeenpano ja pitkäjänteinen suunnittelu vaarantuisivat. Rakennuskantahankkeissa saavutettiin asetetut tavoitteet, ja kiinteän omaisuuden omistamiseen liittyviä kustannuksia vähennettiin suunnitelmallisesti jatkaen edellisvuonna aloitettua linjaa. Toimenpiteet loivat edelleen edellytyksiä resurssien kohdentamiselle Luontopalvelujen ydintehtäviin haastavassa talousympäristössä.

Eräpalvelujen tuottamille metsästyks- ja kalastusluville on vahva kysyntä. Tiukka kulukuri, johdon asettamat selkeät tavoitteet ja ennakoitua parempi metsästyksluvatulojen kertymä käänsivät vuoden tuloksen positiiviseksi. Motivoitunut ja osaava henkilöstö teki hyvän tuloksen.

Heikkoudet

Luontopalveluissa toiminnan perusrahoituksella oli katettava yhä suurempi osuus toiminnan kokonaiskustannuksista, koska aiempina vuosina käytettävissä olleet lisämäärärahat ja erillishankkeet puuttuivat lähes kokonaan valtiontalouden heikon tilanteen vuoksi. Myös Rikosseuraamuslaitoksen kautta käytettävissä ollut avolaitosrahoitus poistui käytöstä, mikä lisäsi painetta perusrahoitukselle. Rahoituksen riittävyyteen liittyvät riskit korostuivat erityisesti pitkäjänteisessä suunnittelussa ja välttämättömissä investoinneissa. Välttämättömien investointien, kuten korjausvelan hallinnan, rakennuskannan ylläpidon ja tietojärjestelmähankkeiden jatkuvuus edellyttivät tarkkaa rahoituksen priorisointia ja seurantaan. Maastopalvelujen tavoitetilan muodostaminen osoittautui ennakoitua laajemmaksi kokonaisuudeksi eikä työ valmistunut. Viivästyminen hidasti korjausinvestointien kohdistamista maastopalvelujen rakenteisiin ja vaikeutti investointien pitkäjänteistä suunnittelua sekä hankintojen priorisointia.

Valtion maiden metsästyksluvien kysyntä ylittää paikoin tarjonnan. Ilman lupaa jääneet metsästäjät purkavat pettymystään Eräpalvelujen henkilöstölle. Kalastajille hyvin toimiva ja laajat mahdollisuudet tarjoava kalastonhoitomaksu vähentää Metsähallituksen kohteiden kysyntää, mutta samalla pienentää kalastustoiminnan tulokertymää. Metsähallituksen erävalvonta on ainoa valtakunnallinen erävalvontaan erikoistunut toimija. Valvonnan kysyntä on kuitenkin huomattavasti laajempaa kuin nykyiset resurssit mahdollistavat.

Johtopäätökset

Luontopalveluissa talouden hallintaa ohjasi tarve sopeuttaa kulurakennetta heikkenevään rahoituskehikseen ja vahvistaa toiminnan pitkäjänteisyyttä. Siirtyvän rahoituksen merkitys korostui entisestään, sillä se on välttämätön edellytys korjausvelkaa ehkäisevien investointien toteuttamiselle, rakennuskannan ylläpidolle sekä toimintaa tukevien tietojärjestelmähankkeiden etenemiselle. Näiden kokonaisuuksien turvaaminen

edellyttää myös jatkossa tarkkaa suunnittelua, priorisointia ja rahoituksen hallintaa. Toiminnan kehittämisessä on oleellista säilyttää kyky toiminnallisiin muutoksiin ja varmistaa organisaation rakenteellinen joustavuus suhteessa käytettävissä olevaan rahoitukseen kulurakenteen tasapainottamisella sekä toiminnan tuottavuuden ja vaikuttavuuden vahvistamisella. Rakennuskantahankkeessa saavutetut tulokset osoittavat, että omistamisen kustannusten vähentäminen tukee resurssien kohdentamista ydintehtäviin ja pienentää rahoituksen riittävyyteen liittyviä riskejä tulevaisuudessa. Vuoden aikana esiin nousseet viiveet maastopalvelujen tavoitetilan määrittelyssä, Priodiversity LIFE - hankkeen käynnistymisessä sekä paikkatietojärjestelmän uudistushankkeen organisoinnissa osoittivat, että laajojen kehittämiskokonaisuuksien toimeenpano edellyttää vahvaa projektiohjausta, selkeitä vastuita ja riittäviä resursseja. Näiden kokonaisuuksien hallittu edistäminen on keskeistä toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kannalta. Kokonaisuutena vuoden 2025 kokemukset korostavat tarvetta jatkuvalla suunnitelmalliselle talouden ohjaukselle, resurssien kohdentamiselle strategisesti tärkeisiin toimintoihin sekä jatkuvalla kehittämiselle, jolla vahvistetaan Luontopalvelujen kykyä vastata muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin

Eräpalvelujen keskeisenä haasteena on tulojen vuosittainen vaihtelu ja sen vaikea ennakoitavuus, mikä muodostaa merkittävän riskin toiminnalle. Riskiä hallitaan keräämällä hyvinä vuosina taloudellista puskuria, jonka avulla voidaan tasata erityisesti kanaintukantojen vaihtelusta aiheutuvia vaikutuksia. Kalastonhoitomaksu on asiakkaalle erinomainen palvelu, mutta se asettaa paineita Eräpalvelujen myyntijärjestelmän luotettavuudelle. Jatkossa on tärkeää varmistaa riittävät resurssit kalastajien tarpeita palvelevan myynti- ja tiedotuskanavan ylläpitoon ja kehittämiseen. Saamelaiden kotiseutualueen metsästys- ja kalastusasioiden hoitaminen vaatii jatkossa aikaisempaa enemmän resursseja. Eräpalvelujen uuden valtakunnallisella organisoitumisella pyritään löytämään ratkaisuja kasvavaan resurssitarpeeseen. Erävalvonnan järjestämisessä jatkuu niukkojen resurssien ja kasvavien tarpeiden välinen tasapainottelu. Tavoitteena on järjestää valtion maiden ja vesien Erävalvonta jatkossakin kustannustehokkaasti.

2 Tilinpäätös

2.1 Tilinpäätösanalyysi

Metsähallituksen Julkisista hallintotehtävistä (JHT) laaditaan erillinen tilinpäätös osana Metsähallitus-konsernin tilinpäätöstä. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen vaan sen tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

2.1.1 Tuloslaskelma

Julkisten hallintotehtävien liikevaihto 13,3 milj. euroa (edellisenä vuonna 16,0 milj. euroa) muodostuu maksullisen toiminnan tuotoista pääosin metsästys- ja kalastuslupatuotoista, alueiden pitkäaikaisesta vuokrauksesta ja käyttöoikeuden luovutuksista sekä ennallistamistoiminnassa syntyvästä puun myynnistä.

Ympäristöministeriön toimialan liikevaihto oli 6,1 (8,4) milj. euroa. Maa- ja metsätalousministeriön toimialan liikevaihto oli 7,2 (7,6) milj. euroa. Molempien toimialojen liikevaihto laski, mikä johtui erityisesti ennallistamistoimintaan liittyvän puunmyynnin, lupamyyntitulojen sekä luontokeskusten pääsylippu- ja oheistuotemyyntien vähenemisestä.

Maksullinen toiminta rahoitetaan siitä saatavilla tuloilla. Metsäpuiden siementen hankintaan ja varmuusvarastointiin liittyvät tehtävät on säädetty Metsähallituslaissa Julkisten hallintotehtävien hoidettavaksi. Pohjois-Suomen siemenhuollon siemenmyynnistä saatua myyntituloa, 0,5 milj. Euroa, käytettiin siemenhuollosta aiheutuneiden menojen kattamiseen.

Liiketoiminnan muut tuotot 5,1 (4,8) milj. euroa sisältävät valtion talousarvion ulkopuolelta myönnettyä hankerahoitusta 3,6 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntivoittoja 1,0 milj. euroa liittyen rakennuskannan kehittämishankkeeseen. Hankerahoituksessa merkittävimpana on EU:n ympäristörahaston LIFE-hankkeiden rahoitus 2,2 milj. euroa. Käynnissä olevien LIFE-hankkeiden kohteena on luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Hankkeet keskittyvät soiden, metsien ja pienvesien ennallistamiseen, merialueiden suojeluun, perinneympäristöjen kunnostamiseen, metsäpeuran kannanhoitoon, sekä liito-oravan ja saimaannorpan suojelun parantamiseen.

Valtion talousarvioista saatu rahoitus oli 56,6 (51,6) milj. euroa. Rahoitukseen sisältyy perusmäärärahan (momentit 30.64.50 MMM ja 35.10.52 YM) 52,7 milj. euron lisäksi hanke- ja muuta täydentävää rahoitusta 3,9 milj. euroa. Lisäksi on käytetty saatua investointirahoitusta 4,1 (4,7) milj. euroa. Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tehtävien toteuttamisesta aiheutuviin menoihin.

Tilikauden 2025 liikekirjanpidon kulut olivat 74,8 (69,5) milj. euroa. Liikekirjanpidon tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 0,8 (3,0) milj. euroa. Ylijäämä muodostui maksullisen toiminnan ylijäämästä 0,2 (2,9) milj. euroa, rakennuskannan kehittämishankkeessa syntyneistä tuotoista 0,9 milj. euroa sekä maksulliseen toimintaan liittymättömien hallinnansiirtojen poistoista 0,4 milj. euroa.

2.1.2 Tase

Maa- ja vesialueiden arvo taseessa oli 1 148,8 (1 104,2) milj. euroa. Kasvu johtuu pääasiassa maa- ja vesialueiden hallinnansiirroista sekä maankäyttömuutoksista. Rakennetun omaisuuden arvo oli 6,0 (6,8) milj. euroa, johon sisältyvät kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden rakennukset ja palveluvarusteet, tiet ja reitit sekä kulttuuriperintökohteilla sijaitsevat rakennukset. Avustuksilla katetut, tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja rakennelmiin sekä koneisiin ja kalustoon, tiehankkeisiin sekä tietojärjestelmiin tehdyt investoinnit 4,7 milj. euroa on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Muu oma pääoma oli 1 179,7 (1 134,2) milj. euroa. Pääoman kasvu johtui pääosin hallinnansiirtojen kirjauksista sekä maankäyttömuutoksista. Julkisten hallintotehtävien pääomalle ei ole tuottotavoitetta.

Julkisten hallintotehtävien rahoitus hoidetaan erillisenä konsernin muusta rahoituksesta. Toiminnan rahavirta oli tilikauden aikana 3,6 milj. euroa ylijäämäinen (2,7 milj. Euroa alijäämäinen vuonna 2024). Rahavarat tilikauden lopussa olivat 42,7 (39,1) milj. euroa. Investointien rahavirta oli 1,2 milj. euroa ylijäämäinen, johtuen pääosin rakennuskannan kehittämishankkeeseen liittyneistä kiinteistöjen myynneistä. Saadut ennakot kasvoivat 2,2 milj. euroa liittyen pääosin laskutettuun tulossopimusrahoitukseen.

2.1.3 Varainkäyttö

Metsähallituksen Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillisen kirjanpidon kokonaismenoja kuvaavat taulukot on laadittu varainkäyttöön perustuen, mukaan lukien pysyvien vastaavien lisäykset ja vähennykset ilman poistoja ja hallinnansiirtoja. Kumulatiivinen, käyttämättä jäänyt osuus siirtomäärärahoista on kirjattu taseen saatuihin ennakkoihin.

Kokonaisvarainkäyttö kasvoi edelliseen vuoteen nähden 3,1 milj. euroa (4 %). Toimintavuoden aikana ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimintamäärärahaa käytettiin yhteensä 57,6 (51,6) milj. euroa, josta erillismäärärahojen osuus oli 6,8 (9,9) milj. euroa. Määrärahalla katettiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti 74 % (70 %) toimintavuoden kokonaismenoista.

Ympäristöministeriön momentin 35.10.52 varainkäytön kokonaismenot olivat 50,6 (46,3) milj. euroa ja rahoituksen nettokäyttö oli 50,2 (46) milj. euroa. Kokonaismenoista elinympäristöjen tilan parantamiseen sisältäen Helmi-ohjelman, kohdistui 15,2 (10,5) milj. euroa, Luonnon virkistyskäytön palveluvarustuksen ylläpitoon, asiakaspalveluverkoston sekä kulttuurihistoriallisten kohteiden ylläpitoon käytettiin 16,6 (17,2) milj. euroa. Erillismäärärahapäätöksien (mm. Itä-Suomi-rahoitus, jakovarapäätöksien ja lisätalousarvioiden mukainen rahoitus) osuus rahoituksesta oli 3,8 (4,4) milj. euroa. Momentin siirtyvä rahoitus 19,3 milj. euroa on suunniteltu ja sidottu luonnonsuojelualueiden ja kansallispuistojen kehittämiseen ja kunnostamiseen, Helmi-ohjelman toteutukseen sekä luonnonsuojelun paikkatietojärjestelmän uudistukseen (JHT ARVO -hanke). Siirtyvällä määrärahalla varmistetaan tulevien vuosien toimeenpanokykyä laskevassa rahoitusnäkyvässä. Rahoituksen käyttö priorisoidaan ympäristöministeriön hallinnonalan tulohajauksen mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön momentin varainkäytön kokonaismenot olivat 6,7 milj. euroa ja rahoituksen nettokäyttö 6,7 milj. euroa. Kokonaismenot jakaantuivat eräasioiden hoitoon 2,2 (2,0) milj. euroa ja luonnon virkistyskäyttöön sekä muihin tehtäviin 4,5 (3,2) milj. euroa. Varainkäytön menoista 0,8 (0,6) milj. euroa rahoitettiin edellisten tilikausien siirtomäärärahoilla (Itä-Suomi-rahoitus). Siirtyvä rahoitus 3,0 (2,6) milj. euroa on sidottu tulevien vuosien toimeenpanoon ja sen turvin sopeudutaan laskevaan rahoitukseen. Tavoitteena on varmistaa retkeilyalueiden maastopalvelujen ja niitä tukevien digipalvelujen jatkuvuus sekä ylläpitää erävalvonnan toimintaedellytykset kiristyvässä rahoitusympäristössä.

Muulla talousarvion toimintamomenttien ulkopuolisella rahoituksella katettujen menojen osuus oli 26 % (30 %). Euromääräisesti ulkopuolisen hankerahoituksen menot säilyivät edellisvuoden tasolla. Toimintamomenttien ulkopuolisella ministeriörahoituksella oli edelleen merkittävä vaikutus eritoten riistaelin ympäristöjen kunnostuksessa. Oikeusministeriön hallinnonalan määräraha avolaitostöiden järjestämiseen päättyi vuonna 2024 osana valtion talouden säästötoimia.

Vuoden 2025 kokonaismenot kasvoivat 4 % edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstömenojen nousu johtui henkilöstötyövuosien lisääntymisestä kehittämis- ja muutoshankkeissa. ICT-laitteiden ja ohjelmistojen kustannukset nousivat merkittävästi digitaalisten palveluiden uudistusten sekä ARVO-hankkeen käynnistymisen myötä. Ulkopuolisten palveluiden käytön lisääntyminen johtui ensisijaisesti inventointipalvelujen kasvaneesta hankinnasta, joilla tuettiin luonnontilan parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Matka- ja muiden henkilöstökulujen kasvu johtuu lisääntyneistä työ- ja suojavarustehankinnoista sekä henkilöstöetujen kirjaustavan muutoksesta (vuonna 2024 kulut sisältyivät konsernin sisäisiin kuluihin). Kiinteistökuuluissa, ajoneuvo- ja kalustokuuluissa sekä muissa ulkopuolisissa palveluissa tavoiteltiin vuoden aikana säästöjä. Yksittäiset suojelutarkoitukseen toteutetut hankinnat kasvattivat maanhankintainvestointeja.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan kokonaismenojen jakautuma rahoituslähteittäin

Kokonaismenot rahoituslähteittäin 1000 e	2025	2024	Muutos	
	Yhteensä	Yhteensä	eur	Muutos %
Maksullisen toiminnan menot	11 915	13 355	-1 439	-11 %
MMM mom 30.64.50	6 695	5 282	1 414	27 %
YM mom 35.10.52	50 595	46 347	4 248	9 %
YM, Meriluonnonsuojelu mom 35.10.23	609	486	123	25 %
YM, luonnonsuojelualueiden hankkiminen mom 35.10.63	65	3	62	1915 %
EU-rahoitus	2 617	2 691	-74	-3 %
OM, avolaitostyöt	0	1 210	-1 210	-100 %
Muu ulkopuolinen rahoitus	4 519	4 519	0	0 %
Yhteensä	77 015	73 891	3 125	4 %
Menot pl. Maanhankintainvestoinnit	76 955	73 887	3 068	4 %

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan menojen jakautuma menolajeittain

Kokonaismenot menolajeittain 1000 e	2025 Yhteensä	2024 Yhteensä	Muutos eur	Muutos %
Aineet ja tarvikkeet	1 176	1 287	-110	-9 %
Ulkopuoliset palvelut (tuotanto)	15 815	13 196	2 620	20 %
Palkkausmenot	28 697	26 741	1 956	7 %
Matkat ja muut henkilöstömenot	2 949	2 574	376	15 %
ICT-laite ja -ohjelmistomenot	4 938	3 771	1 167	31 %
Ajoneuvo- sekä muut kone- ja laitemenot	2 317	2 468	-151	-6 %
Kiinteistökulut	3 557	3 814	-258	-7 %
Muut ulkopuoliset palvelut	2 395	3 081	-686	-22 %
Konsernin sisäiset kulut	10 886	11 457	-570	-5 %
Investoinnit	4 226	5 499	-1 273	-23 %
Maanhankintainvestoinnit	60	3	56	1723 %
Yhteensä	77 015	73 891	3 125	4 %
Menot pl. maanhankintainvestoinnit	76 955	73 887	3 068	4 %

2.2 Rahoitus ja kustannusvastaavuus

2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikölle (JHT) sitä ohjaavien ministeriöiden, ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 ja maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50, valtion talousarviosta myönnetty kolmivuotinen siirtomääräraha oli yhteensä 56,2 (57,3) milj. euroa. Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 saatu rahoitus oli 50,1 (49,6) milj. euroa ja edellisten tilikausien siirtomäärärahaa oli käytettävissä yhteensä 17 (13,5) milj. euroa. Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 saatu rahoitus oli 6,2 (6,3) milj. euroa ja edellisten tilikausien siirtomäärärahaa oli käytettävissä 2,6 (1,5) milj. euroa.

Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta									
Talousarviotili, 1000 euroa	TA 2025	LTA II 2025	Talous- arvio yht. 2025	Valtuuden käyttö 2025	Talousarvio + valtuuden käyttö 2025	Siirrynyt vuodelta 2024	Käytettävissä 2025	Nettokäyttö 2025	Siirryt vuodelle 2026
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (MMM)	6,234	661	6,895	161	7,056	2,577	9,633	6,677	2,956 ¹
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (YM)	50,133	2,192	52,325		52,325	17,091	69,416	50,154	19,261 ²
35.10.23 Meriluonnonsuojelu (VELMU YM)	545		545		545	94	639	609	30
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (YM)	200		200		200	52	252	3	249
Talousarviossa osoitettu rahoitus yhteensä								57,444	
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus								3,275	
Lisätään hankintamenon vähennykseksi kirjattu yllä mainituilta momenteilta saatu rahoitus								-4,065	
Omistajan sijoitus LS-alueiden hankintaan								-16	
Valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä								56,638	

¹ Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 siirtyvästä rahoituksesta 0,6 miljoonaa euroa sidottu LTA2 2025 Itäisen suomen luontomatkoilukohteiden kehittämiseen. Lisäksi siirtyvällä määrärahalla varaudutaan momentin tulevien vuosien tuottavuusleikkauksiin.

² Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 siirtyvästä määrärahasta 6,8 miljoonaa euroa on sidottu Luonnonsuojelualueiden ja kansallispuistojen kehittämiseen ja kunnostamiseen, kulttuurihistoriallisten kohteiden ylläpitoon sekä JHT ARVO -hankkeen järjestelmäuudistukseen. Lisäksi määrärahalla varmistetaan tulevien vuosien toimeenpanokykyä laskevassa rahoitusnäkyvässä.

Maa- ja metsätalousministeriö momentti 30.64.50, 1000 euroa	Toteuma 2025	Toteuma 2024
Palkkausmenot	2 574	2 132
Muut kulutusmenot	3 831	3 087
Investoinnit	290	63
Tulot ja laskutettu rahoitus	-18	-12
Nettokäyttö	6 677	5 270

Ympäristöministeriö momentti 35.10.52, 1000 euroa	Toteuma 2025	Toteuma 2024
Palkkausmenot	18 248	16 596
Muut kulutusmenot	28 423	26 700
Investoinnit	3 728	3 043
Tulot ja laskutettu rahoitus	-242	-251
Nettokäyttö	50 157	46 087

Ympäristöministeriö momentti 35.10.23, 1000 euroa	Toteuma 2025	Toteuma 2024
Palkkausmenot	187	213
Muut kulutusmenot	422	273
Nettokäyttö	609	486

Ympäristöministeriö momentti 35.10.63, 1000 euroa	Toteuma 2025	Toteuma 2024
Palkkausmenot		
Muut kulutusmenot	6	0
Muut investoinnit		
Tulot ja laskutettu rahoitus	-18	-16
Maanhankinnan kulut yhteensä	-13	-16
Maanhankintainvestoinnit ja myynnit	16	-16
Nettokäyttö	3	-31

2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Erittely sisältää tuloslaskelman muihin tuottoihin kirjatut liikelaitoksen ulkoiset rahoituserät.

Tuotot rahoituslähteittäin, 1000 euroa	Toteuma 2025	Toteuma 2024
EU:n ympäristörahassto LIFE	2 263	2 462
Euroopan maaseuturahasto EMR		11
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto EMKVR		16
EU:n alueellisen yhteistyön ohjelmat, INTERREG	311	187
Muu EU-rahoitus	43	15
Muut rahoittajat	1 163	1 197
Investointiavustusten eliminointi	-160	-29
Yhteensä	3 620	3 859

2.2.3 Rahoituslähteet ja tehtävät

Julkisten hallintotehtävien varainkäytön kokonaismenot rahoituslähteittäin ja tehtävittäin erittely kuvaa, miten eri rahoituksen käyttö kohdistui vuonna 2025 eri tehtäväkokonaisuuksiin. Laskelmassa toteutustiimien kustannukset on kohdistettu suoraan Luontoarvot- ja Luontoon- arvovirroille. Tehtäväkohtainen kustannusjaottelu ei siten ole suoraan verrannollinen Luontopalvelujen organisaatorakenteen kanssa.

	2025 MMM mom 30.64.50	2024 MMM mom 30.64.50	2025 YM mom 35.10.52	2024 YM mom 35.10.52	2025 Muut rahoituslähteet	2024 Muut rahoituslähteet	2025 Menot yhteensä	2024 Menot yhteensä	Muutos euro	Muutos %
Rahoituslähteet ja tehtävät 1000 €										
Luontoarvot			15 203	10 509	4 160	4 944	19 363	15 454	3 910	25 %
Luontoon	2 760	2 257	16 722	17 185	3 414	4 474	22 895	23 915	-1 020	-4 %
Asiointi			1 238	991	1 358	973	2 595	1 964	631	32 %
Strateginen tuki ja yhteiset	907	681	8 620	9 935	1 628	894	11 155	11 511	-356	-3 %
Digi ja Asiakaskokemus	476	167	7 291	6 425	500	891	8 267	7 483	784	10 %
Viestintä ja kumppanuudet	176	129	1 521	1 331			1 697	1 460	238	16 %
Eräasiat	2 215	2 047			8 525	9 878	10 741	11 925	-1 184	-10 %
Siemenhuolto	161				140	179	301	179	122	68 %
Menot yhteensä	6 695	5 281	50 595	46 377	19 725	22 233	77 015	73 891	3 124	4 %
Menot yhteensä 2024	5 281		46 377		22 233		73 891			
Muutos euro	1 414		4 218		-2 508		3 124			
Muutos %	27 %		9 %		-11 %		4 %			

Taulukossa Luontopalvelujen kustannukset on jaettu seitsemään tehtäväkokonaisuuteen ja Eräpalvelujen kustannukset on esitetty yhtenä kokonaisuutena. Luontoarvot-kokonaisuuteen kohdistuvat menot liittyvät luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen, ennallistamiseen, suojelualueverkoston kehittämiseen sekä suojelualueiden tilatiedon tuottamiseen päätöksenteon tueksi.

Luontoon-kokonaisuuden kustannukset muodostuvat retkeilyn ja luonnon virkistyskäytön palveluista, käyntikohteiden palveluvarustuksesta, valtakunnallisesta asiakaspalvelusta sekä Luontoon.fi-palvelun sisällöistä ja kulttuuriperinnön hoidosta suojelu- ja retkeilyalueilla.

Asiointi-kokonaisuuteen sisältyvät asiakkaiden lupa- ja sopimusasioiden käsittelyyn, lausuntojen valmisteluun sekä asiakaspolkujen ja palveluprosessien kehittämiseen liittyvät kustannukset.

Strategisen tuen ja yhteisten toimintojen kustannukset kattavat toiminnan strategisen ohjauksen, ennakoinnin, suunnittelun, raportoinnin sekä Luontopalvelujen hallinnon ja konsernin sisäiset kulut.

Digi ja asiakaskokemus -kokonaisuuden kustannukset muodostuvat digitaalisten palvelujen, kuten Luontoon.fi- ja Eräluvut.fi-palvelujen, kehittämisestä ja ylläpidosta sekä data- ja paikkatietopalveluista ja digitaalisen asiakaskokemuksen edistämisestä.

Viestinnän kustannukset sisältävät sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä sidosryhmä- ja vaikuttajaviestinnän. Eräasioihin kohdistuvat kustannukset muodostuvat metsästystä, kalastusta ja erävalvontaa koskevien julkisten hallintotehtävien hoitamisesta, lupien myöntämisestä, erävalvonnasta sekä näihin liittyvästä viestinnästä ja asiakaspalvelusta valtion alueilla.

Siemenhuollon kustannukset liittyvät lakisääteisen tehtävän toteuttamiseen, jolla varmistetaan Pohjois-Suomen metsänviljelyn edellytykset hankkimalla ja varmuusvarastoimalla alueen olosuhteisiin soveltuva metsäpuiden siementä.

2.2.4 Kustannusvastaavuus

Kustannuslaskennan periaatteet

Julkisten hallintotehtävien maksullisten suoritteiden hinnoittelusta säädetään valtion maksuperustelaisissa ja -asetuksessa sekä Metsähallitukselle erikseen säädetyissä asetuksissa: Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 96/2024 sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 1072/2023. Asetuksien mukaisesti suoritteiden hinnoittelu jakautuu omakustannusarvon mukaisiin, omakustannusarvoa alhaisempiin ja maksuttomiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin sekä liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tulorahoitteen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus lasketaan soveltaen Valtiokonttorin 8.12.2022 antamaa määräystä. Tietojen oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioitaessa noudatetaan olennaisuuden ja tiedon taloudellisen tuottamisen periaatetta.

Tuotto- ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon, jossa maksullisen toiminnan tuottoja ja kustannuksia seurataan erillään muusta rahoituksesta. Kustannusvastaavuuslaskelmat laaditaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisessa käytettiin vuonna 2025 toteutunutta työaikaa ja liikevaihdon jakaamaa suoriteryhmittäin.

Kustannuslaskennassa kaikki palkkausmenot ja tukitoimintojen kustannukset kohdennetaan tehtäville ajankäytön mukaisessa suhteessa hallinnonaloittain. Välittömät kustannukset on saatu liikekirjanpidosta suoriteryhmäkohtaisilta kustannuspaikoilta. Muut välilliset kustannukset sekä pääomakustannukset, joita ei ole kohdistettu liikekirjanpidossa suoritteille, mutta jotka ovat osa maksullisen toiminnan kulurakennetta, on kohdennettu liikevaihdon suhteessa. Poistoihin on sisällytetty myös maksullisen toiminnan järjestelmäinvestointien osuus, joka on katettu valtion talousarviosta myönnettyillä erillisrahoituksilla. Julkisten hallintotehtävien toiminnan luonteen vuoksi ei ole pidetty olennaisena sisällyttää pääoman korkokustannuksia laskelmiin.

Julkisten hallintotehtävien -yksikön maksullisen toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuuden toteuma

Maa- ja metsätalousministeriön julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli 111 % (133 % vuonna 2024). Metsästyksen lupatulot laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Vaikka kanalintukantojen arvioitiin heikkenevän, lupakiintiötä jouduttiin rajoittamaan ennakoitua vähemmän ja metsästyslupien kysyntä oli edelleen korkea. Kustannuksista merkittävin osa muodostui henkilöstökustannuksista ja tukitoimintojen kustannuksista, jotka olivat 60 % kaikista kustannuksista (74 % vuonna 2024). Kustannusrakenteen merkittävin muutos on tietojärjestelmäinvestointien poistot, jotka kirjataan täysimääräisesti vuodesta 2025 alkaen.

Ympäristöministeriön toimialan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli 95 % (355 % vuonna 2024). Pääasiassa uraluvista koostuvat myyntituotot säilyivät edellisvuoden tasolla. Vuonna 2025 toteutettiin urien kunnostuksia ja ylläpitoa edellisvuotta enemmän, mikä lisäsi merkittävästi materiaali- ja palveluhankintoja vuoteen 2024 verrattuna. Lisääntynyt urien ylläpito vaati myös enemmän henkilöstön työpanosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli 72 % (97 % vuonna 2024). Liiketaloudellisten suoritteiden kokonaistuotot laskivat viime vuoteen verrattuna, mutta erilliskustannukset säilyivät samalla tasolla. Vapalupien ja Pohjois-Suomen siemenhuollon siemenmyynnin myyntituotot laskivat. Kustannusrakenteen merkittävin muutos kohdistuu tietojärjestelmäinvestointien poistoihin, jotka kirjataan täysimääräisesti vuodesta 2025 alkaen. Yhdessä myyntituottojen vähenemisen kanssa tietojärjestelmiin liittyvät poistot ovat merkittävin syy kustannusvastaavuuden laskuun vuoteen 2024 verrattuna.

Ympäristöministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli 99 % (134 % vuonna 2024). Ennallistamistoimintaan liittyvän puukaupan määrä laski merkittävästi, noin 2,3 miljoonaa euroa, mikä johtui ennallistamistoimenpiteiden kohdistumisesta pääasiassa vähemmän puustoisiin alueisiin. Erilliskustannukset eivät kuitenkaan alentuneet vastaavassa suhteessa, koska resursseja kohdennettiin enemmän lyhyt- ja pitkäaikaisten vuokrakohteiden sopimukseen, ylläpitoon sekä huoltotoimiin, mikä puolestaan kasvatti henkilöstökuluja.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2025

Toteuma 2025, 1000 euroa	YM:n		MMM:n		YM:n	MMM:n
Julkisoikeudelliset suoritteet	toimiala		toimiala		toimiala	toimiala
	2025	2024	2025	2024	Muutos	Muutos
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan myyntituotot	161	164	4 322	4 454	-3	-131
Maksullisen toiminnan muut tuotot						
Tuotot yhteensä	161	164	4 322	4 454	-3	-131
KOKONAISKUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14	11	41	34	3	8
Henkilöstökustannukset	49	8	1 680	1 740	40	-60
Vuokrat			18	18		
Palvelujen ostot	54	19	509	473	35	36
Muut erilliskustannukset	28	2	272	274	26	-2
Erilliskustannukset yhteensä	145	41	2 520	2 538	104	-18
Osuus yhteiskustannuksista						
Tukitoimintojen kustannukset	17	4	651	714	13	-63
Poistot	8	2	729	89	6	640
Osuus yhteiskustannuksista yht.	24	5	1 380	803	19	577
Kokonaiskustannukset yhteensä	169	46	3 900	3 341	123	559
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-8	118	422	1 113	-125	-690
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki						0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-8	118	422	1 113	-125	-690
Kustannusvastaavuus, %	95 %	355 %	111 %	133 %		

Toteuma 2025, 1000 euroa	YM:n		MMM:n		YM:n	MMM:n
Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	toimiala		toimiala		toimiala	toimiala
	2025	2024	2025	2024	Muutos	Muutos
TUOTOT						
Maksullisen toiminnan myyntituotot	2 430	4 997	1 748	1 953	-2 567	-205
Maksullisen toiminnan muut tuotot	3 283	3 330	859	1 190	-47	-331
Tuotot yhteensä	5 713	8 326	2 607	3 143	-2 613	-536
KOKONAISKUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	212	207	7	7	5	
Henkilöstökustannukset	1 663	1 265	1 409	1 325	398	84
Vuokrat	177	240	13	21	-63	-8
Palvelujen ostot	1 966	2 906	777	834	-940	-57
Muut erilliskustannukset	632	635	428	466	-3	-38
Erilliskustannukset yhteensä	4 651	5 253	2 634	2 652	-602	-19
Osuus yhteiskustannuksista						
Tukitoimintojen kustannukset	567	547	552	548	21	4
Poistot	565	417	429	57	148	372
Osuus yhteiskustannuksista yht.	1 132	964	981	605	169	376
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 783	6 217	3 615	3 257	-434	358
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-70	2 110	-1 008	-114	-2 179	-894
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki						
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-70	2 110	-1 008	-114	-2 179	-894
Kustannusvastaavuus, %	99 %	134 %	72 %	97 %		

Vuoden 2025 maksullisen toiminnan yhteenlaskettu kustannusvastaavuus kaikkien suoritteiden osalta oli 95 % (125 % vuonna 2024).

2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

2.3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
LIKEVAIHTO	13 275 030,13	15 972 216,30
Liiketoiminnan muut tuotot	5 081 776,91	4 806 847,96
Valtion talousarviorahoitus	56 637 661,62	51 637 051,48
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 255 755,00	1 259 125,82
Ulkopuoliset palvelut	15 735 973,75	13 223 582,68
Materiaalit ja palvelut yhteensä	16 991 728,75	14 482 708,50
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	23 797 245,80	22 498 959,26
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 021 072,27	3 838 398,21
Muut henkilösivukulut	822 659,66	373 816,67
Henkilöstökulut yhteensä	28 640 977,73	26 711 174,14
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 685 196,81	1 046 356,66
Liiketoiminnan muut kulut	27 453 509,72	27 222 442,68
LIKETULOS	223 055,65	2 953 433,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	36,15	561,84
Muut korko- ja rahoitustuotot	536 394,10	39 044,99
Korkokulut ja muut rahoituskulut	4 192,89	11 795,41
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-532 237,36	-27 811,42
TULOS ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	755 293,01	2 981 245,18
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-755 293,01	-2 981 245,18
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00

2.3.2 Tase

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	2 591 285,19	3 577 222,12
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 591 285,19	3 577 222,12
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 148 817 935,60	1 104 235 475,15
Tiet, maa- ja vesirakenteet	461 475,27	547 241,82
Rakennukset ja rakennelmat	5 548 105,46	6 208 218,35
Koneet ja kalusto	19 341,25	31 532,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 154 846 857,58	1 111 022 467,86
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Sijoitukset yhteensä	12 937 704,68	12 937 704,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 170 375 847,45	1 127 537 394,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 249 177,80	1 777 392,10
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	113 901,87	119 755,93
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	162 871,56	146 524,11
Muut saamiset	181 014,83	19 276,15
Siirtosaamiset	3 433 799,11	2 303 733,51
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 140 765,17	4 366 681,80
Rahat ja pankkisaamiset	42 691 645,76	39 131 584,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	48 832 410,93	43 498 266,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 219 208 258,38	1 171 035 661,32

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 179 668 819,72	1 134 190 928,68
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 179 668 819,72	1 134 190 928,68
VIERAS PÄÄOMA		
Muut velat, korottomat		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	25 473 343,60	23 233 094,12
Ostovelat	3 700 087,90	2 947 150,24
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	1 849 942,69	2 779 837,90
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	67 399,35	64 972,42
Muut velat	1 484 559,96	1 141 930,77
Siirtovelat	6 964 105,16	6 677 747,19
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	39 539 438,66	36 844 732,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 219 208 258,38	1 171 035 661,32

2.3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

	Julkiset hallintotehtävät	
	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myyntistä saadut maksut	12 792 751,04	15 559 664,55
Toiminnan muista tuotoista saadut maksut	2 789 889,79	6 080 156,44
Maksut toiminnan kuluista	-70 391 510,18	-75 823 045,20
Toiminnan rahavirta ennen rah. eriä ja veroja	-54 808 869,35	-54 183 224,21
Maksetut korot ja rahoituskulut	-4 192,89	-11 795,41
Saadut korot toiminnasta	536 394,10	39 044,99
Saadut osingot	36,15	561,84
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	56 637 661,62	51 637 051,48
Toiminnan rahavirta	2 361 029,63	-2 518 361,31
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot	-59 673,00	-3 296,00
Luonnonsuojelualuemyynnit	44 152,56	18 819,64
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-288 198,46	-188 546,82
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-98 289,69	-28 509,69
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-3 711 427,13	-5 293 132,81
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov. tulot	1 000 082,84	619 141,89
Omistajien sijoitus ls-alueiden hankintaan	15 520,44	-15 523,64
Investointiavustus	4 296 863,71	4 745 133,97
Investointien rahavirta	1 199 031,27	-145 913,46
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	3 560 060,90	-2 664 274,77
Rahavarat 31.12.	39 131 584,86	41 795 859,63
Muutos	42 691 645,76	39 131 584,86
	3 560 060,90	-2 664 274,77

2.3.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön erillinen kirjanpito ja erillinen tilinpäätös vuodelta 2025 on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti. Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.–31.12.2025 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön (JHT) liikekirjanpidon tuloslaskelma, tase ja liitetiedot sekä niitä kuvaava tilinpäätösanalyysi on laadittu suoriteperusteisesti liikelaitoksen tilinpäätösmallin mukaisesti koko toimintavuodelta 2025. Tilikauden aikainen tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja on ylijäämäinen aiheutuen maksullisen toiminnan ylijäämästä sekä käyttöomaisuuden myynneistä. Poistoja ei

tule katettavaksi vuosittaisella talousarviorahoituksella, vaan ne on jo katettu talousarviorahoituksen varainkäytöllä hankintahetkellä. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Tuloslaskelmassa on esitetty omana eränään tilikauden tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan. Siirto perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 5§:n määräykseen. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

ARVOSTUS- ja JAKSOTUSPERIAATTEET

PYSYVÄT VASTAAVAT

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin 15.4.2016 julkisten hallintotehtävien yksikölle kirjanpitoarvosta. Samalla julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasittamaan julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa. Lisäksi nk. muu maa- ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Julkisten hallintotehtävien käyttöomaisuushankinnat katetaan pääosin julkisista varoista saadulla budjettirahoituksella. Rahoitusta vastaan kirjanpitoon kirjataan investointituki.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

VAIHTUVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus

Siemenvaraston kustannukset rahoitetaan Maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella. Rahoitus kohdistetaan syntyneeseen hankintamenuon, jolloin varastoarvoa ei tilikauden aikana pääsääntöisesti synny.

2.3.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Liikevaihto toimialoittain	2025	2024
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet		
metsästysluvat	4 019 897,81	4 147 342,38
kalastusluvat	302 601,58	306 281,60
Liiketaloudellisesti hinnoitellut		
metsästysalueiden vuokraus	674 856,95	659 360,74
kalastusalueiden vuokraus	139 879,90	139 240,33
kalastusluvat	1 216 772,04	1 344 164,63
siemenmyynti ja analyysit	451 228,76	640 367,61
muut liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	54 865,81	68 484,76
Erillislainsäädäntöön perustuvat		
vesialuekorvaukset (kalastukseen liittyen)	300 151,93	267 221,47
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto yhteensä	7 160 254,78	7 572 463,52
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet		
uraluvat	159 888,25	160 690,00
päätökset ja luvat	1 230,00	3 050,00
Liiketaloudellisesti hinnoitellut		
alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	2 208 207,90	2 072 455,62
majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	1 031 525,45	844 492,73
puun myynti (ennallistamisalueilta ym.)	1 239 616,62	3 528 826,91
luonto-opastuksen ja neuvonnan tuotteet	185 579,99	342 487,75
pääsyliput ja museokortit	352 840,44	516 923,67
kirjat ja luonnonsuojelun julkaisusarjat	28 374,75	48 288,04
asiantuntija- ja suunnittelupalvelut	323 742,33	300 095,74
muut liiketaloudelliset suoritteet	392 054,32	339 394,56
Erillislainsäädäntöön perustuvat		
kullanhuudonta-, valtauskorvaukset	46 596,18	38 071,23
kaivospiirimaksut, malminetsintäkorvaukset	145 119,12	204 976,53
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto yhteensä	6 114 775,35	8 399 752,78
Liikevaihto yhteensä	13 275 030,13	15 972 216,30

Liiketoiminnan muut tuotot	2025	2024
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 000 082,84	619 141,89
Vakuutuskorvaukset	856,93	2 067,80
Avustukset	100,00	2 800,00
Muut tuotot	3 893 127,92	4 163 388,27
Muut tuotot, sisäiset	187 609,22	19 450,00
Yhteensä	5 081 776,91	4 806 847,96

Henkilöstökulujen erittely	2025	2024
Palkat ja palkkiot	22 194 096,92	21 584 174,75
Palkkiot, ulkopuolisille	151 592,19	174 370,33
Lomapalkkavarauksen muutos	112 897,96	-362 017,17
Tulos- ja kannustepalkkiot ja varauksen muutos	1 338 658,73	1 102 431,35
Vael-, tyel-maksut	4 021 072,27	3 838 398,21
Sosiaaliturvamaksut	822 659,66	373 816,67
Yhteensä	28 640 977,73	26 711 174,14

Suunnitelman mukaiset poistot	2025	2024
Aineettomien oikeuksien poistot	985 936,93	244 364,67
Teiden ja muiden maarakenteiden poistot	94 537,95	60 830,87
Rakennusten ja rakennelmien poistot	592 530,64	723 916,67
Koneiden, laitteiden ja kaluston poistot	12 191,29	17 244,45
Yhteensä	1 685 196,81	1 046 356,66

Suunnitelman mukaiset poistoajat	1.1.2020 alkaen	ennen 1.1.2020
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4-5 vuotta	4-5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10 vuotta	pääosin 25 vuotta
Kalarakenteet	15 vuotta	pääosin 10 vuotta
Uittorakenteet	15 vuotta	25 vuotta
Rakennukset	20 vuotta	20-40 vuotta
Rakennelmat	8 vuotta	4-10 vuotta
Koneet ja kalusto	4-5 vuotta	4-8 vuotta

Liiketoiminnan muut kulut	2025	2024
Toimitilakulut	3 556 616,89	3 814 373,54
ICT-kulut	5 108 278,25	3 771 005,04
Matkakulut	2 074 620,13	1 933 652,71
Ulkopuoliset palvelut	1 304 940,99	1 796 370,24
Kone- ja kalustokulut, ajoneuvokulut	2 365 688,39	2 495 748,06
Muut henkilöstökulut	874 555,35	639 948,37
Muut kulut	1 316 049,12	1 341 996,58
Konsernin sisäiset kulut	10 852 760,60	11 429 348,14
Yhteensä	27 453 509,72	27 222 442,68

Rahoitustuotot ja -kulut	2025	2024
Korkotuotot	536 430,25	39 606,83
Korkokulut	4 192,89	11 795,41
Yhteensä	532 237,36	27 811,42

Valtion talousarviosta saadun rahoituksen käyttö 1000 e	2025	2024
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka		
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	6 677	5 270
Ympäristöministeriön pääluokka		
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	50 154	46 087
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (kuluksen osuus)	3	-31
35.10.22 Meriluonnonsuojelu (Velmu)	609	486
Pääluokat yhteensä	57 444	51 812
Muu rahoitus, joka on saatu valtion talousarviosta		
Oikeusministeriön hallinnonala	0	1 209
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	744	0
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset	2 079	0
Muu rahoitus valtion talousarviosta	453	3 168
Omistajan sijoitus LS-alueiden hankintaan	-16	15
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä	3 260	4 392
Investointiavustukset hankintamenon vähennykseksi	-4 065	-4 567
Valtion talousarviosta saatu rahoitus	56 638	51 637

Tuloksen siirto muun oman pääoman muutokseksi		
Valtioneuvoston asetus 1368/2016 5§		
Julkisten hallintotehtävien tilikauden tulos kirjataan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä		
Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien muun oman pääoman muutokseksi		
	2025	2024
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	755 293,01	2 981 245,18
Tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan	-755 293,01	-2 981 245,18
Tilikauden tulos		-

2.3.6 Tasetta täydentävät liitetiedot

Omaisuserät 2025	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa ja vesirakenteet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineell.	Aineell. Keskeneräiset hankkeet	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
1000 euroa								
1.1. Hankintameno ennen avustuksien kirjaamista								
hankintameno vähennykseksi	12 737	1 104 551	18 324	55 447	2 509	2 374	12 938	1 208 880
1.1. Saadut avustukset	-8 162	-316	-12 511	-18 329	-2 082	-2 374	0	-43 774
1.1. Hankintameno	4 575	1 104 235	5 813	37 118	427	0	12 938	1 165 106
Hankintamenojen lisäykset	2 106	44 765	9	15	386	1 805	0	49 086
Saadut avustukset kaudella	-2 106	0	0	0	-386	-1 805	0	-4 297
Vähennykset	0	-183	0	-82	0	0	0	-265
31.12. Hankintameno	4 575	1 148 818	5 822	37 051	427	0	12 938	1 209 630
1.1. Kert. poistot ennen avustusten poistoja	4 652	0	7 065	40 427	2 022	0	0	54 166
1.1. Saatujen avustusten poistot	-3 654	0	-1 799	-9 518	-1 627	0	0	-16 597
1.1. Kertyneet poistot	998	0	5 266	30 910	395	0	0	37 569
Tilikauden poisto ennen avustusten poistoja	3 161	0	1 439	2 049	394	0	0	7 043
Tilikauden poisto saaduista avustuksista	-2 175	0	-1 345	-1 456	-382	0	0	-5 357
Tilikauden poistot	986	0	95	593	12	0	0	1 685
31.12. Kertyneet poistot	1 984	0	5 360	31 502	408	0	0	39 254
1.1. Kirjanpitoarvo	3 577	1 104 235	547	6 208	32	0	12 938	1 127 537
31.12. Kirjanpitoarvo	2 591	1 148 818	461	5 548	19	0	12 938	1 170 376

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Tytäryhtiöosakkeet	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet	737 704,68	737 704,68
Liittymät	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	12 937 704,68	12 937 704,68

Tytäryhtiöosakkeet, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Nuukiokeskus Oy		
omistus-%	68,1	
	12 200 000,00	12 200 000,00
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä	12 200 000,00	12 200 000,00

Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta ja liikelaitoksen tytäryhtiöiltä, euroa	Tytäryhtiöiltä		Liiketoiminta		Yhteensä	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Myyntisaamiset	162 871,56	146 524,11	78 571,93	60 925,52	241 443,49	207 449,63
Siirtosaamiset	0,00	0,00	35 329,94	58 830,41	35 329,94	58 830,41
Sisäiset saamiset yhteensä	162 871,56	146 524,11	113 901,87	119 755,93	276 773,43	266 280,04

Siirtosaamiset, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Life-hankkeet, tulojäämät	2 098 997,03	1 666 839,11
Muut EU:n rahoittamat hankkeet, tulojäämät	328 899,24	171 686,27
Muut tulojäämät	855 384,49	335 005,33
Muut menoennakot / ostolaskut ja muut	150 518,35	130 202,80
Yhteensä ulkoiset siirtosaamiset	3 433 799,11	2 303 733,51

Julkisten hallintotehtävien oma pääoma 31.12.2025 (euroa)		
	31.12.2025	31.12.2024
1.1.	1 134 190 928,68	1 098 351 160,12
hallinnansiirrot, lisäykset	31 954 456,59	24 278 146,02
hallinnansiirto, vähennykset	0,00	0,00
valtionperintö, lahjoitus	0,00	0,00
maankäyttömuutokset, vähennykset	-22 507,00	-4 341,00
maankäyttömuutokset, lisäykset	12 775 128,00	8 600 242,00
omistajan sijoitus / palautus (maa-alueet, osakkeet)	15 520,44	-15 523,64
virheiden korjaukset, muut, lisäykset	0,00	0,00
virheiden korjaukset, muut, vähennykset	0,00	0,00
tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	755 293,01	2 981 245,18
31.12.	1 179 668 819,72	1 134 190 928,68
Edellisten tilikausien voitto		
1.1.	0,00	0,00
lisäykset	0,00	0,00
vähennykset	0,00	0,00
31.12.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 179 668 819,72	1 134 190 928,68

Saadut ennakot, euroa	31.12.2025	31.12.2024
EU-rahoitteiset	2 899 724,50	3 190 358,09
Ympäristöministeriöltä	19 566 078,78	17 369 139,87
Maa- ja metsätalousministeriöltä	2 955 655,57	2 576 999,78
Muut	51 884,75	96 596,38
Yhteensä	25 473 343,60	23 233 094,12

Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle ja liikelaitoksen tytäryhtiöille						
	Tytäryhtiöille		Liiketoiminnalle		Yhteensä	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Ostovelat	67 399,35	58 012,40	146 337,20	1 035 432,36	213 736,55	1 093 444,76
Muut velat	0,00	6 960,00	1 703 605,49	1 744 405,54	1 703 605,49	1 751 365,54
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäiset velat yhteensä	67 399,35	64 972,40	1 849 942,69	2 779 837,90	1 917 342,04	2 844 810,30

Muut velat, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Ennakonpidätysvelka	499 783,94	492 239,67
Sosiaaliturvamaksuvelka	33 725,22	19 771,10
Arvonlisäverovelka	506 009,13	322 825,09
Muut	445 041,67	307 094,91
Muut velat yhteensä	1 484 559,96	1 141 930,77

Siirtovelat, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	514 863,97	419 770,32
Lomapalkkavelka sos. kuluineen	4 819 037,50	4 612 332,69
Muut henkilöstökulujaksotukset	1 576 089,00	1 572 321,69
Muut siirtovelat	54 114,69	73 322,49
Ulkoiset siirtovelat yhteensä	6 964 105,16	6 677 747,19

Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, euroa	31.12.2025	31.12.2024
Vael-velka	447 756,69	419 770,32
Tapaturma ja ryhmähenkivak. maksuvelka	67 107,28	0,00
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä yhteensä	514 863,97	419 770,32

2.3.7 Vastuositoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset

Vastuositoumukset miljoonaa euroa	Julkiset hallintotehtävät	
	2025	2024
Leasingvastuut (sisältäen ALV) seuraavana vuonna maksettavat	0,5	0,6
myöhemmin maksettavat	0,4	0,4

Leasingsopimukset ovat 3-5 vuoden sopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.
Sopimukset ovat irtisanottavissa 30 vrk irtisanomisajalla.

Kiinteistöjen peruseräparannus- ja uudisrakentamisinvestointeihin liittyy arvonlisäveron tarkistusvastuu 10 vuoden aikana alkaen rakentamispalvelun valmistusvuoden alusta.

Henkilöstön lukumäärä, henkilötyövuosia	2025	2024
Toimihenkilöt	415	421

Kiinteän omaisuuden muutokset 2025				
Tasearvon lisäykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	JHT TASEARVO euroa
3010 Varainsiirtovero	2	0,00	0,00	1 323,00
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	3	4,50	0,00	44 350,00
3042 Hallinnansiirto luonnonsuojelutarkoitukseen	549	9 100,72	684,90	31 930 685,19
3051 Maankäyttömuutos (mot:sta lt:een)	5	1,12	59 810,00	9 819 000,00
3060 Maankäyttömuutos (lt:sta jht:een)	85	4 817,00	68,40	2 956 128,00
3090 Sisäinen kauppa (mt:lta lp:lle)	1	0,00	0,00	14 000,00
	645	13 923,34	60 563,30	44 765 486,19

Kiinteän omaisuuden muutokset 2025				
Tasearvon vähennykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	JHT TASEARVO euroa
120 Virheen korjaus (kirjanpitoarvo)	1	0,00	0,00	-51,60
3022 Lunastus	5	-0,30	0,00	-99,62
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	4	-1,47	0,00	-160 419,12
3070 Maankäyttömuutos (jht:sta lt:een)	14	-78,23	-0,90	-22 366,00
3071 Maankäyttömuutos (jht:sta mot:een)	1	-14,20	0,00	-141,00
	25	-94,20	-0,90	-183 077,34

METSÄHALLITUS**0116726-7****Julkiset hallintotehtävät
Erillistilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2025 allekirjoitus**

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2026

Jukka Palokangas
PuheenjohtajaSanna Paanukoski
VarapuheenjohtajaTanja Joonas
Hallituksen jäsenEija-Riitta Korhola-Dunderfelt
Hallituksen jäsenSatu Saarelainen
Hallituksen jäsenIsmo Tiainen
Hallituksen jäsenRoope Uusitalo
Hallituksen jäsenJuha Vidgren
Hallituksen jäsenHenrik Jansson
Luontopalvelujohtaja**Tilinpäätösmerkintä**

Suoritettua tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

KPMG OY AB
TilintarkastusyhteisöKPMG OY AB
TilintarkastusyhteisöJorma Nurkkala
KHT, JHTOuti Koskinen
JHT, KHT

METSÄHALLITUS**0116726-7****LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA****Tilinpäätös**

Tilinpäätös

Tase-erittelyt

Tililuettelo ja tilikohtaiset raportit

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Käyttöomaisuusluettelot

Laskutusjärjestelmän tulosteet

Myyntireskontra

Ostoreskontra

Varastokirjanpito

Tositteet

Pankkitilitositteet

Sähköisesti

Myyntilaskut

Sähköisesti

Ostolaskut

Sähköisesti

Palkkatositteet

Sähköisesti

Alv-tositteet

Sähköisesti

Muistiotositteet

Sähköisesti

Liitetietositteet

Sähköisesti

Aineistosta on otettu erikseen SAP-järjestelmä raportit:

Tase- ja tuloslaskelma, pääkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta), päiväkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta) sekä myynti- ja ostoreskontrasta tapahtuma- ja avoimet listaukset, jotka on tallennettu MH:n verkossa olevaan pitkäaikaissäilytettävään arkistoon.